

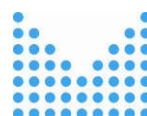
OPERAČNÍ PROGRAM AZYLOVÉHO, MIGRAČNÍHO A INTEGRAČNÍHO FONDU 2021-2027

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY

14. května 2024
verze 2.1

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Referenční číslo CCI	2021CZ65AMPR001
Název v angličtině	Programme of the Asylum, Migration and Integration fund
Název v národním jazyce	CS – Operační program Azylového, migračního a integračního fondu
Verze	2.1
První rok	2021
Poslední rok	2027
Způsobilý od	1.1.2021
Způsobilý do	31.12.2029
Číslo rozhodnutí Komise	C(2024)3258
Datum rozhodnutí Komise	14. 5. 2024
Číslo rozhodnutí členského státu, kterým se mění program	
Datum vstupu v platnost rozhodnutí členského státu, kterým se mění program	
Nepodstatný převod (čl. 24 odst. 5 nařízení o společných ustanoveních)	Ne
Administrativní nebo redakční opravy (čl. 24 odst. 6 nařízení o společných ustanoveních)	Ne
Tematický nástroj (článek 11 nařízení o AMIF, článek 8 nařízení o BMVI, článek 8 nařízení o ISF)	Ne
Schváleno monitorovacím výborem	Ano

Obsah

1.	Obecná koncepce operačního programu	4
1.1	Vymezení strategie	4
1.2	Výchozí stav situace v ČR	4
1.3	Investiční potřeby, doplňkovost a synergie, zkušenosti 2014-2020	8
1.3.1	Investiční potřeby	8
1.3.2	Doplňkovost a synergie	9
1.3.3	Zkušenosti 2014-2020	9
1.4	Administrativní kapacita	9
2.	Specifické cíle	10
2.1	Specifický cíl 1: Posílit a rozvíjet všechny aspekty společného evropského azylového systému včetně jeho vnějšího rozměru	10
2.1.1	Popis výchozí situace a identifikace nedostatků	10
2.1.2	Příklady opatření, která povedou k naplnění specifického cíle	12
2.1.3	Příklady očekávaných přínosů podporovaných opatření	13
2.1.4	Využití provozní podpory	13
2.1.5	Komplementarita a synergie s jinými programy	14
2.1.6	Odůvodnění nedosažení minimálního poměru alokace	14
2.1.7	Indikátory	15
2.1.8	Orientační rozdělení programových zdrojů (EU) podle typu intervence	17
2.2	Specifický cíl 2: Posílit a rozvíjet způsoby legální migrace do členských států v souladu s jejich ekonomickými a sociálními potřebami a podporovat účinnou integraci a sociální začleňování státních příslušníků třetích zemí a přispívat k nim	18
2.2.1	Popis výchozí situace a identifikace nedostatků	18
2.2.2	Příklady opatření, která povedou k naplnění specifického cíle	20
2.2.3	Příklady očekávaných přínosů podporovaných opatření	21
2.2.4	Využití provozní podpory	22
2.2.5	Komplementarita a synergie s jinými programy	22
2.2.6	Specifické akce	23
2.2.7	Indikátory	24
2.2.8	Orientační rozdělení programových zdrojů (EU) podle typu intervence	26
2.3	Specifický cíl 3: Přispívat k boji proti nelegální migraci, zlepšit účinné, bezpečné a důstojné navracení a zpětné přebírání, jakož i přispívat k účinnému počátečnímu začlenění ve třetích zemích a prosazovat ho	27
2.3.1	Popis výchozí situace a identifikace nedostatků	27
2.3.2	Příklady opatření, která povedou k naplnění specifického cíle	30
2.3.3	Příklady očekávaných přínosů podporovaných opatření	30

2.3.4	Využití provozní podpory	31
2.3.5	Komplementarita a synergie s jinými programy	31
2.3.6	Indikátory	32
2.3.7	Orientační rozdělení programových zdrojů (EU) podle typu intervence	33
2.4	Specifický cíl 4: Posílit solidaritu a spravedlivé rozdělení odpovědnosti mezi členské státy, zejména s těmi členskými státy, které jsou migračními a azylovými problémy zasaženy nejvíce, a to i prostřednictvím praktické spolupráce	34
2.5	Technická pomoc	35
3.	Finanční plán	36
3.1	Finanční plán dle roku	36
3.2	Celkové finanční alokace v rámci specifických cílů	37
3.3	Převody	39
4.	Základní podmínky	40
5.	Programové orgány	47
6.	Partnerství	48
7.	Komunikace a viditelnost	50
8.	Využití jednotkových nákladů, jednorázových částek, paušálních sazeb a financování nesouvisejícího s náklady	52
9.	Zkratky a definice	53

1. Obecná koncepce operačního programu

1.1 Vymezení strategie

Operační program Azylového, migračního a integračního fondu 2021 – 2027 (OP AMIF) je strategickým dokumentem, který popisuje finanční priority pro naplnění cílů v oblasti migrační politiky, který je v souladu s ustanoveními Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 (CPR) a Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1147 ze dne 7. července 2021, kterým se zřizuje Azylový, migrační a integrační fond (Nařízení AMIF) a se zájmy ČR v oblasti migrační politiky.

Hlavní principy, ze kterých ČR vychází při implementaci migrační politiky, jsou definovány zejména v těchto strategických dokumentech a právních předpisech:

- Strategie migrační politiky ČR;
- Koncepce integrace cizinců – ve vzájemném respektu;
- Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů;
- Listina základních práv a svobod.

Strategie migrační politiky ČR v obecné rovině definuje sedm základních cílů v oblasti, kterými jsou:

- dostát povinnosti zajistit občanům v rámci své migrační politiky klidné soužití s cizinci a díky účinné integraci zabránit vzniku negativních sociálních jevů;
- zajistit bezpečnost svých občanů a efektivně vynucovat práva v oblasti nelegální migrace, návratové politiky a organizovaného zločinu spojeného s převaděčstvím a obchodováním s lidmi;
- dostát svým závazkům v oblasti azylu a zajistit flexibilní kapacity svého systému;
- posílit aktivity s cílem pomoci uprchlíkům v zahraničí a s tím související prevenci dalších migračních toků, včetně podpory rozvoje zemí při zvládání migračních krizí;
- prosazovat udržení výhod volného pohybu osob v rámci EU a v schengenském prostoru;
- podpořit legální migraci, která je pro stát a jeho občany přínosná tak, aby ČR mohla pružně reagovat na potřeby svého pracovního trhu i reflektovat dlouhodobé potřeby státu;
- dostát mezinárodním a evropským závazkům v oblasti migrace a aktivně se zapojovat do celoevropských debat a hledání společných řešení.

1.2 Výchozí stav situace v ČR

V roce 2020 přesáhl počet státních příslušníků ze třetích zemí na území ČR 380 000.

ČR je významnou cílovou zemí zvláště pro skupiny státních příslušníků ze třetích zemí s historickými a kulturními vazbami (typicky z Ukrajiny, Běloruska, Vietnamu, Mongolska a dalších).

V kontextu války na Ukrajině je také jednou z hlavních cílových zemí pro prcháající osoby. Dočasná ochrana byla dosud udělena více než 350 000 osobám, což z ČR v tuto chvíli činí nejvíce zasaženou zemi v přepočtu na obyvatele v rámci celé Unie. V ČR byl v reakci na tuto bezprecedentní situaci vyhlášen nouzový stav a byl plně aktivován Krizový plán. Bylo zřízeno Národní centrum pro pomoc Ukrajině, které dohlíží na činnost a koordinuje práci všech úřadů. Byla zřízena síť regionálních asistenčních center, aby se usnadnil proces registrace a pomoci pro osoby přijíždějící z Ukrajiny. Lidé přicházející do centra podléhají registraci, zdravotní a bezpečnostní prověrce a je jim ve spolupráci s nevládními organizacemi, dalšími státními a soukromými subjekty a dobrovolníky nabídnuto ubytování a další

nezbytná podpora. Došlo také k úpravě národní legislativy a alokaci obsáhlých národních finančních prostředků pro účel podpory v rámci celkového konání. Řešení dlouhodobé perspektivy dopadů uprchlické krize z Ukrajiny na ČR se vedle národních finančních prostředků počítá i s využitím AMIF, zejména v kontextu ochrany a integrace a v dalších fáze případně i návratu, avšak bez narušení stanovených celkových potřeb.

V roce 2020 evidoval úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí celkem 66 nezletilých státních příslušníků ze třetích zemí bez doprovodu (37 v roce 2019 a 29 v roce 2018). V drtivé většině byli ve věku 15 – 17 let. Celkový podíl nezletilých bez doprovodu z počtu nelegálních migrantů byl 3,3 %. Pouze minimum z nich v ČR zůstává.

Pro všechny oblasti migrační politiky (tedy pro azyl, integraci i návraty) jsou identifikovány zejména tyto problémy a výzvy:

- nedostatečná digitalizace řízení a procesů;
- nedostatečná kapacita orgánů veřejné správy zejména v reakci na neustálý nárůst počtu pobývajících cizinců.

Byly identifikovány tyto potřeby:

- rozvoj IT systémů a digitalizace řízení a procesů;
- zlepšování kvality komunikace mezi odpovědnými orgány a státními příslušníky ze třetích zemí;
- posilování administrativní kapacity orgánů veřejné správy.

Azyl

V oblasti **mezinárodní ochrany** (MO) je situace ČR specifická. ČR tradičně není v kontextu EU jednou z hlavních cílových zemí pro žadatele o její udělení ze zemí zasažených politickou nestabilitou nebo válečným konfliktem. Vnější hranici má jen na letištích s mezinárodním statutem. Tím největším je letiště Václava Havla v Praze, kde je zřízeno přijímací středisko pro žadatele o udělení mezinárodní ochrany, kteří svou žádost podali v kontextu překročení vnější hranice EU.

Za rok 2020 podalo žádost o udělení MO v ČR celkem 1 164 osob (za rok 2019 bylo podáno 1 922 žádostí, za rok 2018 celkem 1 702). Pokles v roce 2020 se dá vysvětlit pandemií COVID-19.

V posledních letech došlo ke změně struktury žadatelů o MO, kdy dřívější trend rodin z oblastí postižených válečnými konflikty nebo celkově nestabilní situací v zemi nahrazují jednotlivci, často ze zemí bez vízové povinnosti, které jsou zařazeny mezi tzv. bezpečné země původu. Jedná se o osoby, které z nejrůznějších důvodů ztratí pobytové oprávnění v ČR, původně udělené zejména za účelem zaměstnání, anebo jde o osoby bez pobytové historie v ČR. Řada osob rovněž opouští území ČR ještě během azylového řízení a míří do zemí západní Evropy. Tyto faktory vedou mj. k nižší míře kladných rozhodnutí o MO a zvýšenému počtu žádostí, které byly shledány jako zjevně nedůvodné (2018: 2 %, 2019: 7 %, 2020: 21 %), a počtu zastavených řízení (2018: 47 %, 2019: 54 %, 2020: 37 %).

Identifikace hlavních potřeb ČR v oblasti migrační politiky tedy vychází zejména ze Strategie migrační politiky ČR a aktuálních potřeb.

V oblasti mezinárodní ochrany jsou identifikovány tyto hlavní problémy a výzvy:

- nedostatečné administrativní a materiální kapacity v oblasti zpracování žádostí o udělení MO;
- neuspokojivá délka procesu azylového řízení zejména u nedůvodných žádostí z tzv. bezpečných zemí;
- opotřebovanost a zastaralost azylové infrastruktury;

- změna unijní legislativy v oblasti azylové politiky;
- zajištění odpovídajících služeb pro žadatele o udělení MO a její držitele.

Na ně navazují tyto hlavní potřeby:

- budování připravenosti azylového systému na výkyvy v počtu žadatelů o azyl v ČR, i v kontextu války na Ukrajině, v oblasti přijímacích a administrativních kapacit, včetně personálního a technického posílení;
- rozvoj azylové infrastruktury a vytváření administrativních struktur v souladu s *acquis* v oblasti azylu, vytvoření struktur pro spolupráci s agenturou EUAA a se třetími zeměmi;
- implementace nových povinností, které pro ČR vyplývají z nařízení o EUAA;
- zvyšování kvalit služeb pro žadatele o udělení MO a držitele MO a odbornosti odpovědných pracovníků.

Migrace a integrace

K 31. prosinci 2020 na území ČR legálně pobývalo 634 790 osob cizí státní příslušnosti. Z toho 380 951 pocházelo ze třetích zemí, nejčastěji jde o občany Ukrajiny a Vietnamu. Nejčastějším důvodem pobytu je vykonávání zaměstnání.

Hlavním pilířem integrační politiky jsou tzv. centra na podporu integrace cizinců ze třetích zemí (CPIC). CPIC fungují v každém kraji a mimo jiné poskytují bezplatnou sociální a právní podporu, výuku českého jazyka a kurzů sociokulturní orientace. V rámci CPIC dochází též k síťování aktérů integrace v rámci daného regionu. CPIC obsluhují více než 10 000 klientů ročně.

Další součástí integrační politiky jsou služby poskytované nevládními neziskovými organizacemi, které doplňují činnosti CPIC.

Integrace osob s udělenou MO je v ČR organizována zejména v rámci Státního integračního programu (SIP).

V oblasti integrace a nástrojů legální migrace jde o tyto hlavní problémy a výzvy:

- zajištění pokračování dobré praxe institucionalizovaného a stálého mechanismu podpory integrace státních příslušníků třetích zemí, včetně uprchlíků z Ukrajiny;
- nedostatečná míra informovanosti státních příslušníků třetích zemí o dostupných integračních mechanismech, jejich právech a povinnostech a informovanosti většinové společnosti o problematice migrace, uprchlictví a integrace cizinců;
- udržení kontinuálního fungování národních mechanismů pro začleňování osob s uděleným statutem uprchlíka;
- zajištění připravenosti regionální a lokální administrativních kapacit na interakci se státními příslušníky třetích zemí;
- podpora pracovní migrace v souladu s kapacitou a potřebami ČR;
- pracovní vykořisťování a nelegální zaměstnávání státních příslušníků třetích zemí na území ČR;
- udržení dostupnosti sociálních a dalších služeb pro cizince ze třetích zemí;
- nedostatečná podpora vzdělávání profesionálů pracujících se státními příslušníky třetích zemí.

Na ně navazují tyto hlavní potřeby:

- zajištění rozvoje a trvalé udržitelnosti regionálních CPIC;

- zajištění dostatečné informovanosti cizinců i veřejnosti o otázkách migrace, uprchlictví a integrace cizinců;
- posílení aktivit ČR při výměně informací a zkušeností i v mezinárodním kontextu;
- rozvoj Státního integračního programu pro osoby s udělenou MO;
- podpora interkulturní práce na úřadech a ve veřejných institucích;
- povinná účast cizinců na některých integračních opatřeních státu, včetně zajištění informovanosti cizinců o právních náležitostech pobytu, zaměstnání a možnostech podpory a pomoci v ČR;
- financování integračních programů samosprávy, podpora integrace na lokální a regionální úrovni;
- monitoring migrační situace na území ČR a situace v oblasti integrace, konzultace opatření se zainteresovanými aktéry;
- zajištění mechanismu na získávání pracovní síly dle potřeb pracovního trhu ČR;
- prevence pracovního vykořisťování a nelegálního zaměstnávání cizinců;
- rozvoj dostupnosti sociálních a dalších služeb pro cizince ze třetích zemí;
- vzdělávání a metodická podpora profesionálů pracujících se státními příslušníky třetích zemí (veřejná správa, bezpečnostní složky, sociální služby, zdravotnictví, školství).

Návraty

V rámci EU není ČR častým cílem pro nelegální migraci. Každoročně jsou v ČR zjištěny řádově stovky pokusů o nelegální tranzitní migraci. V rámci tisíců případů se ale pohybují případy zadržení osob kvůli nelegálnímu pobytu v ČR, který byl způsoben vypršením platnosti povolení k pobytu. Množí se případy, kdy státní příslušník ze třetí země v takové situaci neopustí území ČR a dostává se tak fakticky do nelegálního postavení.

K návratům do země původu je přistupováno v případech daných zákonem a jsou preferovány návraty dobrovolné. V roce 2020 bylo v rámci programu dobrovolných asistovaných návratů navráceno celkem 1060 osob. Reintegrační podpora byla poskytnuta celkem 219 osobám.

V oblasti návratů a boje proti nelegální migraci jsou identifikovány tyto hlavní problémy a výzvy:

- nedostatečná kapacita pro provádění dobrovolných návratů a reintegrace;
- nedostatečné kapacity pro provádění pobytových kontrol a pro výkon rozhodnutí o správním vyhoštění;
- opotřebovanost a zastaralost infrastruktury k zajištění osob;
- udržení monitoringu návratových operací;
- nedostatečná informovanost cílových skupin o možnosti dobrovolných návratů a s tím související asistence;
- pouze základní mezinárodní spolupráce v oblasti návratů, boje proti nelegální migraci a obchodování s lidmi;
- nelegální migrace do ČR;
- nedostatečné potírání nelegálního zaměstnávání státních příslušníků třetích zemí.

Na ně navazují tyto hlavní potřeby:

- udržení a rozšíření stávající sítě dobrovolných návratů a reintegrace;

- rozšíření pobytových kontrol a posílení opatření pro výkon rozhodnutí o správním vyhoštění;
- rozvoj infrastruktury k zajištění osob v odůvodněných případech a jejich navrácení;
- zajištění monitoringu návratových operací;
- posílení dostupné asistence v oblasti udržitelných návratů a zvýšení povědomí cílových skupin o jejich nabídce;
- posílení mezinárodní spolupráce v oblasti návratů, potírání nelegální migrace a obchodování s lidmi (spolupráce s agenturou Frontex, konzulární spolupráce, účast v projektech);
- prevence nelegální migrace, podpora opatření na podporu legální migrace, zejména v oblasti informovanosti o možnostech legální migrace, právech a povinnostech cizinců a rizicích spojených s nelegální migrací;
- zefektivňování činnosti v oblasti kontroly nelegální práce včetně důsledné spolupráce s příslušnými bezpečnostními složkami.

1.3 Investiční potřeby, doplňkovost a synergie, zkušenosti 2014-2020

1.3.1 Investiční potřeby

Investiční potřeby, které jsou uvedeny k sekci 1.2, jsou identifikovány nezávisle na zdroji financování (zejména státní rozpočet a OP AMIF). Konkrétní příklady oblastí spolufinancovaných z OP AMIF jsou rozvinuty a dále představeny u příslušných Specifických cílů v kapitole 2.

Vzhledem k omezeným finančním prostředkům OP AMIF a relativně vysoké administrativní náročnosti realizace projektů pro příjemce se jedná o zejména větší projekty.

ČR se v OP AMIF hodlá zaměřit na financovatelné oblasti v rámci fondu takovým způsobem, aby zajistila co nejvíce efektivní fungování oblasti azylu, integrace a návratů. Všechny tyto tři oblasti jsou vnímány jako provázané a esenciální pro dosažení zvládnutí migrace.

Pro ČR je v rámci OP AMIF stěžejní podpora Specifického cíle 2, zejména v oblasti pracovní migrace a integrace státních příslušníků ze třetích zemí, kteří v ČR pobývají legálně. Toto nastavení vyplývá i ze skutečnosti, že i přes nynější obrovský nárůst udělených dočasných ochranných opatření prchajícím před válkou na Ukrajině je počet žadatelů o MO v ČR tradičně relativně malý. Oproti tomu počet státních příslušníků třetích zemí legálně pobývajících v ČR je vzhledem k její populaci výraznější.

Z výše zmíněných důvodů bude nejvyšší alokace přiřazena ke Specifickému cíli 2 a nejnižší ke Specifickému cíli 1.

Co se týče Specifického cíle č. 4, od 5. června 2017 ČR usnesením vlády ČR č. 439 pozastavila jakoukoli svou participaci na přesídlování a relokacích. Dokud toto rozhodnutí zůstane v platnosti, nebudou podniknuty žádné akce, které povedou k přesídlení migrantů na území ČR.

ČR bude prostřednictvím OP AMIF reagovat na nedostatky identifikované v schengenských hodnoceních, u nichž bude financování z unijních zdrojů vyhodnoceno jako vhodné.

Nebyly identifikovány nedostatky v unijním aquis či akčních plánech, které by měly být financovány OP AMIF.

Typy intervencí v tabulkách u jednotlivých SC, u kterých je uvedena částka 0,- se váží k možným budoucím potřebám financovaných z tematického nástroje.

1.3.2 Doplnkovost a synergie

V rámci snahy o dosažení vysoké míry **doplňkovosti a synergie** s jinými evropskými i národními finančními nástroji bude OP AMIF podporovat zejména takové projekty, které nemohou být financovány z jiných zdrojů. Konkrétní nastavení při průniku témat s jinými fondy bylo předmětem vyjednávání s odpovědnými složkami při přípravě OP AMIF (viz příslušné sekce u jednotlivých Specifických cílů). Podpora synergických projektů se neplánuje.

Detailnější nastavení komplementarity OP AMIF a jiných finančních nástrojů EU je představeno v Dohodě o partnerství. Hlavní principy jsou rovněž představeny pod konkrétními Specifickými cíli.

1.3.3 Zkušenosti 2014-2020

ČR ve snaze o dosažení **návaznosti na zkušenosti z předcházejících období** navazuje na několik úspěšných dlouhodobých projektů. Jedná se zejména o kontinuální provoz CPIC v jednotlivých samosprávných krajích ČR a o provoz oddělení dobrovolných návratů. Konkrétní příklady jsou uvedeny v kapitole 2 pod jednotlivými Specifickými cíli.

Zároveň je, stejně jako v předcházejícím období, kladen zvláštní důraz na integrační opatření (SC 2). To je dáno situací ČR, dobrou praxí z předchozích let a výsledky konzultací v rámci principu partnerství.

ŘO nastaví mechanismy tak, aby předcházel riziku vzniku dekomitmentu. Jedním z opatření bude využití provozní podpory od začátku realizace programu.

1.4 Administrativní kapacita

Pro fondy v oblasti vnitřních věcí znamená harmonizace pravidel s tzv. strukturálními a investičními fondy, tedy zařazení pod CPR, významný nárůst administrativní zátěže.

I přes tuto systémovou změnu se bude ŘO snažit nastavit procesy pro příjemce co nejjednodušeji. Na procesní úrovni dojde k zapojení fondů v oblasti vnitřních věcí do již fungujících informačních systémů pro sběr monitorovacích ukazatelů (IS ESF+) a monitoring a řízení programů a projektů (IS MS 2021+). Elektronizace přinese zjednodušení některých procesů, které nicméně nevyváží celkové zvýšení administrativní zátěže. ŘO bude realizovat pravidelné semináře pro žadatele a příjemce, aby předešel případným nedorozuměním a aby žadatelé a příjemci správně chápali všechna nezbytná pravidla a procesy.

Snahou ŘO bude zajistit kontinuitu a návaznost na programové období 2014-2020, a to jak interně, tak vůči příjemcům finanční podpory a pravidel financování. ŘO tvoří jeden odbor, který je zařazen do sekce ekonomiky a provozu Ministerstva vnitra (MV ČR). Odbor se skládá ze tří oddělení. Současný počet míst je 27 zaměstnanců. Největší výzvou bude zajistit personální obsazení všech míst.

V rámci zjednodušení bude ŘO hledat cesty jak využít metody zavedené v čl. 55 a 56 CPR.

V rámci OP AMIF se nepředpokládá využití finančních nástrojů, protože projekty podporované v této oblasti negenerují příjmy, které by mohli příjemci využít ke splacení poskytnuté podpory. Zachování nevratné formy podpory se proto jeví jako nevhodnější.

2. Specifické cíle

2.1 Specifický cíl 1: Posílit a rozvíjet všechny aspekty společného evropského azylového systému včetně jeho vnějšího rozměru

2.1.1 Popis výchozí situace a identifikace nedostatků

V ČR se na chodu azylové politiky podílí zejména Ministerstvo vnitra, které vede správní řízení a je zodpovědné za udělování mezinárodní ochrany ve formě azylu nebo doplňkové ochrany. Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra je organizační složka státu, která zajišťuje ubytovací, sociální a některé další služby pro žadatele o mezinárodní ochranu a její držitele. O žalobách proti negativním azylovým rozhodnutím a o rozhodnutích souvisejících rozhodují krajské soudy a případně Nejvyšší správní soud. Specifické postavení mají nestátní neziskové organizace, které doplňují státní a veřejné instituce v rovině poskytování služeb klientům a mají, mimo jiné, nezastupitelnou roli v terénních pracích se státními příslušníky ze třetích zemí, včetně žadatelů o mezinárodní ochranu.

V posledních letech dochází v ČR ke každoročnímu nárůstu počtu žádostí o mezinárodní ochranu o cca 15 % (2017: 1 450, 2018: 1 702, 2019: 1 922, 2020: 1 164, 2021: 1 410, 2022: 1 690, 2023: 1 405). Růstový trend stejně jako ve většině zemí EU v roce 2020 přerušila pandemie COVID-19. Specifikem azylového řízení je zvyšující se podíl žádostí podaných v tranzitním prostoru mezinárodního letiště. V roce 2015 byl podíl žádostí podaných v tranzitním prostoru letiště necelá 2 %, v roce 2019 pak 25 %.

Z hlediska zdrojových zemí má ČR dlouhodobě jinou skladbu žadatelů o mezinárodní ochranu, než je v rámci EU obvyklé. Relativně vysoké je zastoupení žadatelů z bezpečných zemí původu (mezi lety 2016 - 2019 se jejich podíl pohyboval okolo 40 %, v roce 2020 to bylo dokonce 52 %).

Výzvou do budoucích let zůstává nastavení mechanismu, který by zabránil podávání zjevně neopodstatněných žádostí o udělení mezinárodní ochrany, což je nežádoucí trend posledních let, nebo spíše umožnil jejich efektivní vyřízení, a to na všech stupních. Jedná se o případy, kdy občané zemí, se kterými Evropská unie uzavřela dohodu o bezvízovém styku, podávají krátce před vypršením pobytu nebo dokonce ihned po přiletu žádost o udělení mezinárodní ochrany.

Šance na její udělení jsou v takových případech minimální, protože státy s bezvízovým stykem jsou obecně považovány za bezpečné a některé z nich jsou zařazeny na národním seznamu bezpečných zemí původu. Ve výsledku tak dochází k zatěžování kapacit odpovědných složek, které jsou blokovány v neprospěch rychlejšího postupu u případů, kdy žadatel skutečně mezinárodní ochranu potřebuje. ČR se na řešení této výzvy zaměří i v rámci tohoto Specifického cíle.

Cílem ČR je zrychlení a zkvalitnění azylového řízení na všech stupních, tedy jak na úrovni prvostupňového správního orgánu, tak na úrovni krajských soudů, a rozšíření pomoci žadatelům se zvláštními potřebami. Bude nutné se proto specificky zaměřit na posílení administrativních struktur zodpovědných za správní řízení o udělení mezinárodní ochrany v I. stupni, odvolací řízení před krajskými soudy a Nejvyšším správním soudem, určování států zodpovědného za azylové řízení v EU (tzv. dublinské řízení) a shromažďování a analýzu informací o zemích původu, a to formou posílení personálních a technických kapacit. Průtahy při přezkumu žalob osob z bezpečných zemí původu vedou k dlouhodobé legalizaci pobytu těchto osob na území ČR, ke snížené absorpci azylových kapacit z důvodu dlouhodobých setrvávání osob v zařízeních a v celkovém obraze podkopávají efektivitu a kredibilitu azylového systému ČR. OP AMIF podpoří zejména posílení personální kapacity příslušných administrativních struktur zabývajících se azylovým řízením ve všech jeho stupních.

V oblasti lidských zdrojů se ČR zaměří na budování dostatečné kapacity a průběžné rozšiřování a prohlubování kompetencí zaměstnanců, včetně jejich interkulturních a dalších dovedností (zejména těch v přímém kontaktu se státními příslušníky ze třetích zemí). Obecnou překážkou pro bezproblémový provoz (a tedy i efektivní fungování azylového systému v ČR) jsou časté personální změny na pracovištích některých odpovědných úřadů, které mohou být způsobeny nedostatkem motivace nebo syndromem vyhoření. Aktuální a perspektivní výzvy, kterým čelí migrační a azylové systémy členských států EU, včetně ČR, kladou vyšší nároky na kvalitu a přesnost informační základny a efektivitu jejího využívání, jak při řízení o mezinárodní ochraně, tak v kontextu komplexního managementu migrační a azylové politiky státu. V uvedeném kontextu nemá MV ČR dostatečné kapacity na posílení, rozšíření, zkvalitnění a zefektivnění informační zabezpečení řízení o mezinárodní ochraně a dalších relevantních azylových agend. Zkvalitnění a zefektivnění monitoringu azylově relevantní migrace, rizikových migračních jevů a bezpečnostních hrozeb souvisejících a azylově relevantní migrací je rovněž nezbytné pro formulování a realizaci efektivní migrační a azylové politiky. Na personální zajištění a posilování bude kladen důraz i ve světle vytvoření stálé skupiny specialistů, které bude ČR schopna vyslat v rámci solidárních opatření na podporu nejvíce zatížených členských států, např. prostřednictvím Agentury EU pro azyl (EUAA) či jiných unijních agentur. OP AMIF tedy předpokládá vytvoření a podporu specializovaného oddělení zodpovědného za implementaci nařízení, kterým se zřizuje EUAA.

SUZ v druhém pololetí 2021 provozuje ubytování v celkem 9 azylových zařízeních (Praha-Ruzyně, Zastávka, Kostelec nad Orlicí, Havířov-Dolní Suchá, Bělá pod Bezdězem, Brno, Ústí nad Labem-Předlice, Jaroměř a Havířov-Šumbark). Zařízení jsou rozdělena dle převážného zaměření na osoby v jednotlivých fázích řízení o mezinárodní ochraně - dvě z nich určena pro příjem nově přichozích žadatelů o udělení mezinárodní ochrany, 4 z nich pro dlouhodobý pobyt žadatelů o udělení mezinárodní ochrany a 4 z nich pro následné dočasné ubytování držitelů mezinárodní ochrany (Zastávka slouží jako přijímací a pobytové středisko zároveň). Kapacita zařízení pro žadatele o udělení mezinárodní ochrany je k výše uvedenému termínu 893 lůžek, kapacita zařízení pro držitele mezinárodní ochrany je 44 bytových jednotek.

Přes řadu investičních akcí, které v uplynulých letech vedly k posílení ubytovacích kapacit pro cílovou skupinu a ke zlepšení podmínek pro její pobyt, jsou některé prvky jednotlivých zařízení již nevyhovující. S ohledem na omezené zdroje programu a současné priority však v nadcházejících letech nebudou prostředky využity k dalším investicím. Provoz zařízení nebude tímto rozhodnutím ohrožen. Nezbytné opravy budou zajištěny ze státního rozpočtu

Jedním z dalších identifikovaných nedostatků v oblasti zajišťování ubytovacích kapacit je slabá připravenost na sociálně-patologické chování některých žadatelů o mezinárodní ochranu. To vede k opakujícím se konfliktům, ať již mezi osobami navzájem, tak i mezi těmito skupinami žadatelů a pracovníky jednotlivých složek ve střediscích i v jejich okolí. V roce 2020 došlo v azylových zařízeních celkem ke 288 mimořádným událostem (nejčastěji klient pod vlivem omamných a psychotropních látek, závažné zranění či porušení ubytovacího řádu). Vzhledem k tomuto novému trendu není přítom dostatečně zajištěna bezpečnost žadatelů o mezinárodní ochranu, především příslušníků zvláště zranitelných skupin, a odpovědných pracovníků v rámci jednotlivých azylových středisek, která dříve s takovými skupinami osob ve zvýšené míře nepočítala. Z těchto důvodů se jeví jako žádoucí přímé posílení bezpečnosti v zařízeních.

Mezi konkrétní oblasti, které ČR chce v oblasti azylu z AMIF podpořit patří poskytování nezbytných služeb žadatelům o mezinárodní ochranu, jedná se zejména o služby jako je sociální asistence a poskytování právního poradenství v oblasti azylového řízení, poskytování psychologické pomoci,

zajišťování doprovodů k lékařům či poskytování péče osobám se specifickými potřebami. Pro podporu této oblasti bude využíváno jak zdrojů státního rozpočtu, tak zdrojů OP AMIF.

V oblasti administrativních kapacit je stěžejní práce s daty a obecně rozvoj IT a digitalizace (významným přínosem bude IS Azyl III budovaný v projektu AMIF/11/01 v programovém období 2014-2020). Cílem je zajistit účinné monitorování a hodnocení azylových procedur a sběr, analýzu a sdílení kvalitativních a kvantitativních dat s cílem zvýšení efektivity azylového řízení, včetně pravidelného sdílení informací v rámci EU (např. EUAA Early warning and Preparedness System, Blueprint network nebo statistiky Eurostatu) na podporu společného situačního přehledu. S tím souvisí i spolupráce se státy EU v oblasti bezpečnostního aspektu migrace a implementace azylového acquis. Za účelem posílení schopnosti ČR efektivně sbírat a zpracovávat relevantní data k azylovým řízením v dotčených zemích původu budou podporovány projekty například v oblasti vysílání pracovníků do zahraničí zejména v rámci krátkodobých zjišťovacích misí. Aktivity OP AMIF v této oblasti jsou v souladu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/851 (862/2007), ale jeho plné transponování leží mimo gesci fondu.

V neposlední řadě budou podporovány aktivity ve vnější dimenzi migrační a azylové politiky, např. skrze posílení implementace dedikovaných programů Ministerstva vnitra Pomoc na místě a MEDEVAC. Prostřednictvím těchto programů budou implementovány projekty na posilování schopnosti třetích zemí lépe chránit vysídlené osoby, které potřebují ochranu, a čelit tak velkým migračním tokům. V rámci OP AMIF nebudou hrazeny samotné programy, nýbrž jejich administrativní zázemí včetně nákladů na personál a informování veřejnosti o přínosech těchto programů.

Některé akce OP AMIF budou navazovat na akce realizované v programovém období 2014-2020. Jednat se bude zejména o další rozvoj azylových zařízení provozovaných Správou uprchlických zařízení.

2.1.2 Příklady opatření, která povedou k naplnění specifického cíle

V rámci specifického cíle 1 se ČR zaměří na následující implementační opatření:

(členěno dle Přílohy II Nařízení 2021/1147)

a) Zajištění jednotného uplatňování acquis Unie a priorit týkajících se společného evropského azylového systému;

1. Zvyšování kvalifikace odpovědných pracovníků v oblasti azylové politiky ČR ve všech stupních azylového řízení a asistentů soudců na azylových úsecích vybraných krajských soudů, včetně využívání evropského azylového curricula EUAA;
2. Získávání a vyhodnocování relevantních dat v oblasti azylové problematiky a s tím související provádění evaluačních šetření v oblasti efektivity;

b) V případě potřeby podpora kapacity azylových systémů členských států v oblasti infrastruktury a služeb, a to i na místní a regionální úrovni;

1. Posílení administrativní kapacity azylového řízení na všech stupních formou posílení personálních a technických kapacit;
2. Podpora samostatného života žadatelů o udělení mezinárodní ochrany, např. poskytování sociální asistence (doprovody k lékařům či jiným relevantním subjektům), psychologické podpory či informací ohledně aspektů života v ČR, a to při zohlednění speciálních potřeb zranitelných osob;
3. Poskytování právního poradenství pro žadatele o mezinárodní ochranu.

c) Posílení spolupráce a partnerství se třetími zeměmi za účelem řízení migrace, mimo jiné posílením jejich kapacit pro zlepšení ochrany osob, které potřebují mezinárodní ochranu, v rámci úsilí o celosvětovou spolupráci;

1. Posílení schopnosti ČR získávat a zpracovávat informace v zemích původu, které jsou relevantní k azylovým řízením, zejména vysílání pracovníků na zjišťovací mise;
2. Podpora implementace národních programů cílících na podporu třetích zemí (Pomoc na místě, MEDEVAC) posílením administrativního zázemí a informování veřejnosti o přínosech těchto programů.

d) Poskytování technické a operativní pomoci jednomu nebo několika členským státům, a to i ve spolupráci s EUAA

1. Navazování a prohlubování spolupráce s členskými státy EU zejména v oblasti všech aspektů migrace a implementace azylového acquis. Sdílení zkušeností a informací;
2. Vytvoření specializovaného oddělení zaměřeného na podporu implementace nařízení o EUAA, včetně vysílání expertů na podporu nejvíce zasažených členských států.

2.1.3 Příklady očekávaných přínosů podporovaných opatření

1. Zrychlení a zkvalitnění azylového řízení na všech stupních;
2. Zvyšování odborných kompetencí pracovníků na poli azylové problematiky, např. veřejné správy, soudů či nevládního sektoru;
3. Zajištění schopnosti ČR dostát svým mezinárodním závazkům v oblasti azylových řízení;
4. Získání lepších statistických dat a evaluačních podkladů pro rozvoj azylového systému České republiky;
5. Zvýšení orientace žadatelů o udělení mezinárodní ochrany a jejich držitelů v hostitelské společnosti a poskytování nezbytné asistence;
6. Posílení schopnosti ČR v zemích původu získávat a zpracovávat informace, které jsou relevantní k azylovým řízením;
7. Podpora naplňování cílů programů působících ve vnější dimenzi a informování veřejnosti o nich;
8. Zkvalitnění spolupráce s jinými členskými státy EU zejména v oblasti bezpečnostního aspektu migrace a implementace azylového acquis.

2.1.4 Využití provozní podpory

ČR využije v souladu s Přílohou VII Nařízení AMIF provozní podporu k financování nákladů na pracovníky, konkrétně na vytvoření nových pozic asistentů soudců na azylových úsecích vybraných krajských soudů a nového oddělení koordinace spolupráce s Agenturou Evropské unie pro azyl (EUAA) v rámci Ministerstva vnitra.

Oddělení koordinace spolupráce s Agenturou Evropské unie pro azyl (EUAA) se bude zabývat celkovou koordinací zapojení ČR do jednotlivých oblastí praktické spolupráce v oblasti azylu a mechanismu monitorování aplikace Společného evropského azylového systému (CEAS) v souladu s nařízením o EUAA, jako jsou především operativní a technická spolupráce v rámci CEAS, evropská síť informací o zemích původu a související dotazovací systém, související školení a výměna odborných znalostí, vnější dimenze spolupráce. Oddělení dále zajistí nábor, zařazení a organizační zajištění stálé rezervní skupiny specialistů pro otázky azylu, kteří budou vysíláni v rámci solidárních opatření na podporu nejvíce zatížených členských států a kteří v meziobdobí budou dle potřeby a v souladu s cíli fondu AMIF působit na azylových pracovištích MV v oblasti azylového řízení se zaměřením (nikoli však výlučným)

na žadatele se zvláštními potřebami a zranitelné osoby. Oddělení bude rovněž fungovat jako oficiální vnitrostátní kontaktní místo dle nařízení o EUAA. Oddělení bude institucionálně zařazeno pod Ministerstvo vnitra ČR – odbor azylové a migrační politiky.

V rámci soudů budou vytvořeny nové pozice asistentů soudců, kteří se budou věnovat výhradně azylové agendě, a to přednostně žalobám k tzv. zjevně nedůvodným žádostem ve věci mezinárodní ochrany žadatelů z bezpečných zemí původu. Činnost asistentů soudů spočívá v přípravě podkladů pro posouzení žaloby soudcem a dále pro posouzení potřeby přiznání odkladného účinku podané žaloby. Cílem je zrychlit řízení o žalobách, které jsou zpravidla podávány pouze s cílem zajištění další legalizace pobytu na území. Alokace pracovníků: v pilotní fázi Městský soud v Praze - jedná se o nejvytíženější soud potýkající se rovněž s délkou vedených řízení. V případě, že se realizace osvědčí, je již standardní formou projektu (nikoli v rámci provozní podpory) počítáno s rozšířením na další azylové úseky vytížených krajských soudů. Asistenti budou institucionálně zařazeni pod Ministerstvo spravedlnosti ČR, konkrétně pod Krajské soudy.

2.1.5 Komplementarita a synergie s jinými programy

Dle bodu 2.3. Dohody o partnerství se OP AMIF zaměřuje na azylovou oblast u státních příslušníků ze třetích zemí. Tato problematika je z hlediska komplementarity téměř výlučně v působnosti OP AMIF. Ostatní programy konkrétně na žadatele o mezinárodní ochranu necílí.

2.1.6 Odůvodnění nedosažení minimálního poměru alokace

Dle článku 16 odst. 3 Nařízení AMIF je na specifický cíl 1 přiděleno méně než 15 % základní alokace. Tato skutečnost neohrozí naplnění cíle zejména z toho důvodu, že počet žadatelů o mezinárodní ochranu je dlouhodobě a stabilně nízký od 1. 1. do 30. 9. 2023 bylo evidováno 1067 žádostí o mezinárodní ochranu. Oproti tomu počet legálně pobývajících státních příslušníků včetně držitelů dočasné ochrany je nyní více než dvojnásobný oproti okamžiku předložení první verze programu. Z tohoto důvodu je alokace specifického cíle 1 dostatečná pro zajištění potřeb cílové skupiny a zbývající část byla převedena do specifického cíle 2, kde je cílová skupina téměř osmisetnásobně početnější.

2.1.7 Indikátory

Tabulka 1: Ukazatele výstupů

Identifikátor	Ukazatel	Měrná jednotka	Milník (2024)	Cíl (2029)
O.1.1 - 021000	Počet účastníků, jimž byla poskytnuta podpora	Celkový počet	1725	7851
O.1.1.1 - 021100	Počet účastníků, jimž byla poskytnuta právní pomoc	Celkový počet	820	3280
O.1.1.2 - 022100	Počet účastníků, jimž byla poskytnuta jiná pomoc	Celkový počet	905	4571
O.1.1.3 - 022200	Kolika účastníkům z řad zranitelných osob byla poskytnuta pomoc	Celkový počet	700	3700
O.1.2 - 024000	Počet účastníků odborné přípravy	Celkový počet	60	60
O.1.3 - 023000	Počet nově vytvořených míst v zařízeních pro přijetí	Celkový počet	0	0
O.1.3.1 - 023001	Počet nově vytvořených míst pro nezletilé osoby bez doprovodu	Celkový počet	0	0
O.1.4 - 023002	Počet zrenovovaných nebo nově vybavených míst v zařízeních pro přijetí	Celkový počet	0	0
O.1.4.1 - 023003	Počet zrenovovaných nebo nově vybavených míst pro nezletilé osoby bez doprovodu	Celkový počet	0	0

Tabulka 2: Ukazatele výsledků

Identifikátor	Ukazatel	Měrná jednotka	Výchozí hodnota	Měrná jednotka pro výchozí hodnotu	Referenční rok	Cíl 2029	Měrná jednotka pro cíl	Zdroj údajů
R.1.5 - 024100	Počet účastníků, kteří považují odbornou přípravu za užitečnou pro svou práci	Celkový počet	0	Celkový počet	2020	48	Celkový počet	OP AMIF
R.1.6 - 024200	Počet účastníků, kteří tři měsíce po skončení odborné přípravy uvedou, že využívají dovednosti a schopnosti získané během ní	Celkový počet	0	Celkový počet	2020	48	Celkový počet	OP AMIF

R.1.7 - 024300	Počet osob, u nichž bylo namísto zajištění uplatněno alternativní opatření	Celkový počet	0	Celkový počet	2020	0	0	OP AMIF
R.1.7.1 - 024400	U kolika nezletilých osob bez doprovodu bylo namísto zajištění uplatněno alternativní opatření	Celkový počet	0	Celkový počet	2020	0	0	OP AMIF
R.1.7.2 - 024500	U kolika rodin bylo namísto zajištění uplatněno alternativní opatření	Celkový počet	0	Celkový počet	2020	0	0	OP AMIF

2.1.8 Orientační rozdělení programových zdrojů (EU) podle typu intervence

Tabulka 3: Orientační rozdělení

Typ intervence	Kód	Orientační částka (v EUR)
Podmínky přijímání	001	0,00
Azylová řízení	002	4 230 501,00
Provádění <i>acquis</i> Unie	003	550 401,00
Provozní podpora	007	2 653 100,00

2.2 Specifický cíl 2: Posílit a rozvíjet způsoby legální migrace do členských států v souladu s jejich ekonomickými a sociálními potřebami a podporovat účinnou integraci a sociální začleňování státních příslušníků třetích zemí a přispívat k nim

2.2.1 Popis výchozí situace a identifikace nedostatků

Od roku 2016 se počet cizinců, kteří v ČR legálně pobývali, zvýšil o 195 601 osob (na 634 790). Objem krátkodobé a dlouhodobé pracovní migrace ze třetích zemí do ČR dlouhodobě stabilně narůstá a dopady pandemie COVID-19 v roce 2020 přinesly pravděpodobně pouze dočasné zpomalení tohoto trendu. Zásadní nárůst legálně pobývajících osob na území ČR je také způsobený nárůstem osob s udělenou dočasnou ochranou.

Zatímco v roce 2015 bylo za účelem zaměstnání uděleno 4,5 tisíce krátkodobých víz, v roce 2019 jich bylo uděleno již 170 tisíc (téměř čtyřicetinasobný nárůst v pěti letech). Počet vydaných dlouhodobých pobytových oprávnění v roce 2015 dosahoval 3,8 tisíce, zatímco v roce 2019 již přesáhl 34 tisíc (téměř devítinasobný nárůst v pěti letech). I v roce 2020 bylo za účelem zaměstnání vydáno bezmála 100 tisíc krátkodobých víz a přes 25 tisíc dlouhodobých pobytových oprávnění. Tato situace mimo jiné klade zvýšené nároky na zajištění dostatečné ochrany pracujících migrantů jako zranitelné skupiny zaměstnanců a vyvíjí požadavek na rychlé povolování pobytu a zaměstnání cizinců v ČR. Nezbytné je též zajištění kvalitního poskytování informací jak státním příslušníkům třetích zemí, tak jejich zaměstnavatelům.

V rámci prevence pracovního vykořisťování této zranitelné skupiny osob budou podporovány zejména projekty na zvyšování informovanosti zaměstnavatelů v oblasti pracovněprávní.

Pro ČR je prioritní zajistit dostatečně kapacitní a efektivní státní a veřejnou správu v oblasti řešení všech typů pobytových aspektů tak, aby byla schopna reagovat na narůstající počet cizinců a s tím spojených řízení.

Integrační politika reaguje na vývoj posílením informačních zdrojů pro státní příslušníky ze třetích zemí a podporou poskytování předodjezdových informací, adaptačně-integračních kurzů a orientačních kurzů poskytovaných především CPIC. Nadále je však nutné aktualizovat a vyvíjet informační a asistenční opatření v širokém spektru a zajistit tím lepší informovanost cílové skupiny. Mezi důležité služby patří též poskytování pracovně-právního či sociálního poradenství.

Integrační politika ČR a přeneseně i OP AMIF 2021 – 2027 vychází z Koncepce integrace cizinců – Ve vzájemném respektu. Ta byla přijata vládou v roce 2000 a třikrát zásadně aktualizována (2006, 2011 a 2016).

Hlavní okruhy cílů v oblasti integrace dle této Koncepce jsou:

- Znalost českého jazyka;
- Ekonomická soběstačnost cizinců;
- Orientace cizince ve společnosti;
- Vzájemné vztahy mezi komunitami;
- Integrace na lokální a regionální úrovni;
- Rozšiřování a zkvalitňování komunikačních kanálů v migračních tématech (pro cizince i většinovou společnost);
- Participace cizinců na veřejném životě;
- Prohlubování odborných kompetencí;
- Statistika a sběr relevantních dat;

- Vnitrostátní koordinace odpovědných složek.

Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR (OAMP MV) je hlavním koordinátorem politiky integrace cizinců do české společnosti. V kontextu státních příslušníků třetích má nezastupitelnou roli Ministerstvo práce a sociálních věcí (otázka začleňování na pracovní trh) a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem). V rámci terénní a interkulturní práce a poradenství je rovněž velmi aktivní široké spektrum nestátních neziskových organizací, které rovněž byly realizátory projektů AMIF i jiných fondů (např. z Evropského sociálního fondu (ESF)).

Státní integrační politika má za cíl pomoci státním příslušníkům ze třetích zemí, kteří v ČR žijí, v získání ekonomické a sociální soběstačnosti a zajištění znalostí jejich práv a povinností. Dále podpora integračních opatření, která přispívají ke klidnému soužití s majoritní společností. OP AMIF 2021 – 2027 bude k těmto cílům rovněž přispívat. V kontextu Akčního plánu integrace a inkluze 2021-2027 se bude s ohledem na komplementaritu s jinými programy zaměřovat zejména na podporu šitou na míru klienta a na kurzy občanské orientace.

V období 2014 - 2020 došlo s pomocí AMIF k rozšíření integrační praxe na regionální a lokální úrovni, která se dnes opírá o síť osmnácti CPIC. Ta byla vytvořena za podpory finančních prostředků EU. CPIC nyní pokrývají na regionální úrovni celé území ČR. Navíc úzce spolupracují s neziskovými organizacemi, místními úřady a jinými zainteresovanými subjekty. Tvoří tak zásadní pilíř integrační politiky ČR a zájmem ČR je tento funkční koncept udržet a nadále rozvíjet i s pomocí prostředků OP AMIF.

OP AMIF 2021 – 2027 by se měl mimo jiné zaměřovat na rozvoj doplňkových služeb pro státní příslušníky ze třetích zemí. Zásadní důraz bude kladen na výuku českého jazyka, což je oblast, která se dlouhodobě ukazuje jako nedostatečně pokryta. Cílem bude též vybudovat podporu výuky jazyka za pomoci nových systémových opatření dostupných nejen lokálně, ale na celém území (např. e-learning, dedikované studijní materiály, apod.) a též zaměření na dosahování vyšších jazykových úrovní. Další významnou oblastí je poradenství v pracovní problematice.

Zaměstnanci orgánů státní a veřejné správy a dalších aktérů, zaměřujících se primárně na práci s cizinci, nejsou v současném rámci dostatečně vzděláváni v oblasti interkulturní komunikace, individuální práce s klientem a vyhodnocení kritických situací. Nedostatky v tomto směru pak snižují potenciál jednak správného pochopení potřeb státního příslušníka ze třetí země úředníkem a jednak správného pochopení informace úředníka státním příslušníkem ze třetí země. V důsledku toho pak tyto nedostatky komplikují a zpomalují proces integrace státních příslušníků ze třetích zemí.

Nedostatky ve výše uvedených oblastech vedou mnohé státní příslušníky ze třetích zemí k volbě soukromých zprostředkovatelů služeb, u kterých není adekvátně zaručena kvalita poskytovaných informací a služeb a ochrana zájmů státního příslušníka ze třetí země. Kvalifikovaně odhadovaný podíl státních příslušníků ze třetích zemí se zprostředkovatelem se pohybuje mezi 60 a 70 %, kdy tento údaj vychází z vypovídajícího vzorku ukončených správních řízení.

Celkové snahy v oblasti migrační, integrační a pobytové agendy proto budou také směřovat k rozvoji služeb pro státní příslušníky ze třetích zemí, profesionalizaci a zlepšování kvalifikace úředníků a individualizace přístupu ke klientovi. Za tímto účelem se ČR zaměří také na posílení stávající infrastruktury a dostupnosti kontaktních míst a kapacitu jednotlivých pracovišť s cílem zajistit odpovídající podmínky a vyhovující prostředí pro klienty i obsluhující personál, včetně využívání moderních digitálních nástrojů.

Zásadní bude v následujících letech aspekt digitalizace co největšího množství procesů, které jsou navázané na legální migraci a následně integraci. V současné chvíli probíhají předprojektové přípravy na vybudování zcela nového Integrovaného cizineckého administrativního systému (ICAS). Státní

příslušníci třetích zemí budou mít díky tomuto IT systému lepší přístup k administraci správního řízení (např. povolení k pobytu, zaměstnanecké karty, povolení k přechodnému pobytu), zvýší se jejich orientace v nutných správních úkonech, což přispěje k menší míře závislosti na zprostředkovatelích. Vybudování systému bude pravděpodobně hrazeno z Národního plánu obnovy (NPO), nikoli AMIF.

V souladu s doporučeními, která vzešla z konzultací v rámci principu partnerství a z cílů Akčního plánu integrace a inkluze 2021-2027, budou také podporovaná opatření cílit na zvýšení informovanosti státních příslušníků ze třetích zemí o dostupných integračních opatřeních, kterých se mohou účastnit.

Nedílnou součástí výše uvedených aktivit musí být cílená propagace těchto služeb, včetně komunikace prostřednictvím nových komunikačních nástrojů. V kontextu trendů bude nutné rozšířit dostupnost a diverzitu informačních kanálů, zejména prostřednictvím moderních technologií, které mají potenciál předat potřebné informace cílové osobě kdykoliv a odkudkoliv.

OAMP MV (jako klíčový aktér státní sféry ve věci integrace státních příslušníků ze třetích zemí) v rámci programového období 2014 – 2020 realizoval několik projektů zacílených na zvýšení informovanosti státních příslušníků ze třetích zemí o jejich právech a povinnostech. V podobných aktivitách bude pokračovat i v období 2021 – 2027. Nástroje, které státní příslušníky ze třetích zemí zbavují závislosti na třetích osobách či institucích a umožňují mu vlastní seberealizaci, jsou klíčové pro úspěšnou integraci, jakožto oboustranného procesu spojení majority s minoritou.

Pro metodologicky správné zhodnocení prováděných integračních opatření a správné nastavení integrační politiky je důležité získávat a analyzovat relevantní data. Z konzultací v rámci principu partnerství a ze závěrů kontrolních orgánů ČR vyplynula potřeba posilovat schopnost sběru a analýzy relevantních dat v oblasti integrace státních příslušníků ze třetích zemí v ČR. S tím souvisí i evaluace a vypracování doporučení, která z těchto dat vycházejí.

V OP AMIF 2021 – 2027 se ČR hodlá zaměřit na zlepšení připravenosti systému ve všech souvisejících oblastech (mimo jiné podpora institucionálního zajištění, digitalizace imigračního procesu, profesionalizace státní a veřejné správy a služeb poskytovaných státním příslušníkům ze třetích zemí).

V rámci specifické akce AMIF/2023/SA/1.2.3 Ukrajina bude ČR realizovat podporu bydlení, jazykových schopností a nostrifikací vzdělávání vysídlených osob z Ukrajiny.

2.2.2 Příklady opatření, která povedou k naplnění specifického cíle

V rámci specifického cíle 2 se ČR zaměří na následující implementační opatření:

(členěno dle Přílohy II Nařízení 2021/1147)

a) Podpora rozvoje a provádění politik k podpoře legální migrace a provádění acquis Unie v oblasti legální migrace, včetně sloučení rodiny a prosazování pracovních norem;

1. Získávání a analyzování dat v oblasti měření efektivity stávajících integračních opatření v českém kontextu.

b) Podpora opatření k usnadnění legálního vstupu a pobytu v ní;

1. Rozvoj a pokračování interkulturní služby na úřadech v rámci usnadnění komunikace mezi státními příslušníky ze třetích zemí a orgánem státní správy ČR, případně jiných institucí.;
2. Pořízení, údržba, rozvoj a provoz moderních forem dálkové komunikace mezi státními příslušníky ze třetích zemí a odpovědným orgánem státní správy ČR zejména ohledně pobytových aspektů;
3. Rozvoj interkulturních, jazykových a jiných dovedností pracovníků příslušných orgánů státní a veřejné správy;

4. Rozšíření nástrojů prezenční formy komunikace mezi státními příslušníky ze třetích zemí a odpovědnými orgány státní správy ČR;
5. Modernizace technologického zázemí úřadů činných v komunikaci se státními příslušníky ze třetích zemí s cílem zrychlení správních úkonů zejména v pobytových řízeních a zvýšení standardů bezpečnosti včetně technologických zařízení (např. čteček pro identifikaci nových prvků na dokladech cizinců pro účely práce s novým prvkem vízového štítku dle Nařízení ES 2017/1370 a prováděcího rozhodnutí EK C(2020) 2672);
6. Zajištění informovanosti státních příslušníků třetích zemí pracujících v ČR nebo uvažujících o práci v ČR a jejich zaměstnavatelů o aspektech jejich práv a povinností zejména ohledně pracovně-právních témat.

c) Podpora integračních opatření zaměřených na sociální a hospodářské začlenění státních příslušníků třetích zemí a ochranných opatření pro zranitelné osoby v souvislosti s integračními opatřeními, usnadňování sloučení rodiny, příprava jejich aktivního zapojení do přijímající společnosti a jejich přijetí touto společností za účasti celostátních a – především – regionálních nebo místních orgánů a organizací občanské společnosti, včetně uprchlických organizací a organizací vedených migranty a sociálních partnerů.

1. Podpora provozu a další rozvoj aktivit CPIC, která poskytují komplexní služby v oblasti integrace (např. právní poradenství, sociální poradenství, kurzy sociokulturní orientace, kurzy českého jazyka, síťování aktérů integrace v daném regionu);
2. Zajištění výuky kurzů českého jazyka pro státní příslušníky ze třetích zemí ve více úrovních pokročilosti (včetně zavádění on-line řešení) s důrazem na dostupnost pro co nejširší spektrum klientů, usnadnění přípravy státních příslušníků ze třetích zemí na povinné jazykové zkoušky;
3. Zajištění informovanosti státních příslušníků ze třetích zemí o dostupných integračních aktivitách ČR. Zejména formou terénního poradenství, vytvoření informačního systému pro komunikaci se státními příslušníky ze třetích zemí a nových forem informačních a komunikačních nástrojů (sociální sítě, vlogy, atp.);
4. Podpora integrace státních příslušníků ze třetích zemí ve zranitelném postavení do české společnosti (např. přes zajištění hlídání dětí při jazykových a jiných kurzech, rekvalifikační kurzy pro rodiče na mateřské dovolené), včetně zpracování analýz a evaluací v této problematice;
5. Akce na informování většinové společnosti včetně akcí pořádaných či spolupořádaných státními příslušníky ze třetích zemí o problematice azylu, integrace a návratů s cílem poskytnout nezkreslené informace;
6. Pomoc státním příslušníkům ze třetích zemí s uplatněním na trhu práce, například formou poradenství v této oblasti (včetně poradenství při ztrátě zaměstnání) či asistencí s uznáváním kvalifikace;
7. Poskytování další nezbytné podpory státním příslušníkům třetích zemí pro zvýšení jejich šance na úspěšnou integraci;
8. Podpora síťování a výměny know-how v oblasti integračních opatření mezi jednotlivými aktéry integrace, návrhy nových opatření a jejich pilotní testování;
9. Specifická akce Ukrajina (podpora bydlení, výuky jazyka a nostrifikací).

2.2.3 Příklady očekávaných přínosů podporovaných opatření

1. Zvýšení efektivity sběru, analýzy případně evaluace dat, která jsou relevantní v oblasti stávajících integračních opatření a pro nastavování integrační politiky;
2. Zavedení a rozšíření interkulturní služby v rámci komunikace mezi státním příslušníkem ze třetí země a odpovědným úřadem;

3. Zvyšování odborných kompetencí, rozšiřování interkulturních a jazykových dovedností pracovníků působících na poli integrační problematiky, např. OAMP MV, bezpečnostní složky, zaměstnanci veřejné správy a dalších;
4. Zvýšení kvality a efektivity poskytování prezenční formy komunikace mezi státními příslušníky ze třetích zemí a příslušným orgánem státní a veřejné správy ČR;
5. Kontinuální rozvoj kurzů češtiny a rozšíření jejich dostupnosti pro státní příslušníky ze třetích zemí. Tím se přispěje k většímu integračnímu potenciálu státních příslušníků ze třetích zemí na českém území;
6. Kontinuální rozvoj služeb CPIC (v návaznosti na úspěchy z předcházejícího programového období);
7. Zvýšení integračního potenciálu státních příslušníků třetích zemí;
8. Zvýšení informovanosti státních příslušníků ze třetích zemí o dostupných integračních aktivitách díky terénní práci, centrálnímu informačnímu systému a inovativním formám komunikačních nástrojů;
9. Zkvalitnění integračních opatření ve vztahu ke zranitelným skupinám státních příslušníků ze třetích zemí v ČR (například přes zajištění hlídání dětí);
10. Usnadnění komunikace mezi státními příslušníky ze třetích zemí a dotčenými orgány státní správy skrze zavedení a rozvoj vzdálených forem komunikace (informační portály, telefonické infolinky);
11. Zrychlení správních úkonů na dotčených úřadech skrze modernizaci technologického zázemí (například platební terminály, přístroje na zrychlenou výrobu průkazů);
12. Zlepšení postavení státních příslušníků ze třetích zemí na trhu práce prostřednictvím pomoci při uznávání dříve získané kvalifikace a zvýšení pravděpodobnosti úspěchu začlenění cizince na trh práce;
13. Zvýšení informovanosti většinové společnosti o skutečné podobě migrační problematiky;
14. Zvýšení povědomí pracujících státních příslušníků třetích zemí na českém území, případně i před jejich příjezdem na území ČR a jejich zaměstnavatelů, o jejich pracovních právech a povinnostech, čímž se sníží riziko pracovního vykořisťování a nelegálního zaměstnávání;
15. Získání schopnosti pracovníků odboru azylové a migrační politiky pracovat s novým prvkem vízového štítku dle Nařízení ES 2017/1370 a prováděcího rozhodnutí EK C(2020) 2672.

2.2.4 Využití provozní podpory

Provozní podpora bude využita na náklady na pracovníky oddělení provozní podpory digitálních služeb (OPPDS), které bude institucionálně zařazeno pod OAMP MV. Bude se jednat o nové oddělení, které bude jak úředníkům, tak klientům poskytovat věcnou a technickou podporu IT nástrojů Informační portál pro cizince (IP) a Integrovaný cizinecký agendový systém (ICAS). Bude řešit nastavování parametrů, identifikovat případné technické problémy na základě věcného popisu, poskytovat konzultace a návody (postupy) v rámci obsluhy informačního systému a zejména jeho klientské části. Podpora bude dále spočívat v řešení technických problémů, které bude možné napravit interním nastavením systémů a v asistenci uživatele při procházení informačního systému, popř. webu. Pracovní náplň vztahující se ke státním příslušníkům třetích zemí bude činit cca 80 % agendy oddělení. Náklady tak budou hrazeny z 80 % z provozní podpory a z 20 % z rozpočtu MV ČR (přesný podíl bude vyčíslen v projektu).

2.2.5 Komplementarita a synergie s jinými programy

Dle kapitoly 2.3. Dohody o partnerství se OP AMIF v oblasti integrace zaměřuje specificky na státní příslušníky třetích zemí, zejména na poskytování komplexní podpory v oblasti integrace a též v posilování schopností státní a veřejné správy při vedení pobytových řízení a obecně při řešení pobytové problematiky. OP JAK zajišťuje podporu vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem.

OPZ+ podporuje další integraci cizinců zaměřenou na uplatnění na trhu práce a integrační opatření pro občany EU, kteří nejsou cílovou skupinou OP AMIF.

Integrovaný regionální operační program (IROP) se bude zaměřovat obecně na problematiku digitalizace, zatímco AMIF se bude soustředit výhradně na IT systémy související se státními příslušníky třetích zemí.

V oblasti budovaného IT existuje komplementarita k NPO. Vybudování ICAS bude financováno NPO. Z provozní podpory OP AMIF bude financován provoz oddělení podpory digitálních služeb, které bude poskytovat podporu i k systému ICAS. Vyloučení dvojího financování bude zajištěno zvýšenou spoluprací orgánů odpovědných za implementaci OP AMIF a NPO, kdy se jedná o dva útvary v rámci Ministerstva vnitra. Vnitřní mechanismy spolupráce jsou nastaveny na úrovni ministerstva, zejména prostřednictvím tzv. koordinačního výboru.

2.2.6 Specifické akce

V souladu s čl. 18 nařízení (EU) č. 2021/1147 bude ČR realizovat tyto specifické akce:

a) Osamostatnění a integrace (AMIF/2023/SA/1.2.3/02)

Dodatek 3 - k Operačnímu programu AMIF České republiky				
Řízení č.: C(2022) 8334 23. 11. 2022				
PODROBNOSTI TÉMATICKÉHO NÁSTROJE:				
Specifický cíl	Modalita	Typ intervence	Unijní příspěvek (EUR)	Sazba předfinancování
SC2	Specifická akce		14 400 000,00	
TA.36(5). Technická pomoc – paušální sazba (Čl. 36(5) CPR)			864 000,00	
Popis specifické akce:				
AMIF/2023/SA/1.2.3/02				
Specifická akce se skládá ze souboru opatření rozdělených do dvou pilířů:				
- Pilíř 1: Bydlení: jednorázové částky. Tento pilíř bude realizován prostřednictvím otevřené výzvy k předkládání návrhů, které se mohou zúčastnit zejména nevládní organizace a kraje. Jednorázové částky budou poskytovány držitelům dočasné ochrany, kteří bydlí v hromadných ubytovacích zařízeních nebo nebytových prostorách, aby jim pomohly přestěhovat se do řádného bydlení.				
- Pilíř 2: Kurzy českého jazyka a další integrační opatření. Tento pilíř bude realizován prostřednictvím otevřené výzvy k předkládání návrhů, které se mohou zúčastnit zejména nevládní organizace a kraje. Výzva se zaměří na poskytování dalších jazykových kurzů pro držitele dočasné ochrany a dalších integračních služeb, jako je pomoc s uznáním vzdělání nebo poradenství.				
Celkový příspěvek EU, který bude přidán do programu (součet příspěvku EU na jednotlivé SA + celkový příspěvek na technickou pomoc spojený s navýšenou alokací).			EUR 15 264 000,00	

2.2.7 Indikátory

Tabulka 4: Ukazatele výstupů

Identifikátor	Ukazatel	Měrná jednotka	Milník (2024)	Cíl (2029)
O.2.1 - 025300	Počet účastníků zapojených do opatření před odjezdem	Celkový počet	0	0
O.2.2 - 025000	Počet místních a regionálních orgánů, kterým byla poskytnuta podpora na provádění integračních opatření	Celkový počet	0	0
O.2.3 - 026000	Počet účastníků, jimž byla poskytnuta podpora	Celkový počet	32 000	190 000
O.2.3.1 - 026100	Počet účastníků jazykového kurzu	Celkový počet	12 000	100 000
O.2.3.2 - 026200	Počet účastníků kurzu občanské orientace	Celkový počet	1 300	4 800
O.2.3.3 - 026300	Počet účastníků, jimž bylo poskytnuto osobní profesní poradenství	Celkový počet	500	2500
O.2.4 - 025001	Počet informačních balíčků a kampaní na zvýšení povědomí o způsobech legální migrace do Unie	Celkový počet informačních balíčků a kampaní na zvýšení povědomí	0	0
O.2.5 - 026400	Počet účastníků, kterým byly poskytnuty informace nebo pomoc v souvislosti se žádostí o sloučení rodiny	Celkový počet	0	0
O.2.6 - 026500	Počet účastníků využívajících programy mobility	Celkový počet	0	0
O.2.7 - 025002	Počet integračních projektů, u nichž jsou příjemcem místní a regionální orgány	Celkový počet	0	0

Tabulka 5: Ukazatele výsledků

Identifikátor	Ukazatel	Měrná jednotka	Výchozí hodnota	Měrná jednotka pro výchozí hodnotu	Referenční rok	Cíl (2029)	Měrná jednotka a pro cíl	Zdroj údajů
R.2.8 - 026110	Počet účastníků jazykových kurzů, kteří si po jejich absolvování zlepšili úroveň znalosti jazyka hostitelské země nejméně o jednu úroveň podle společného evropského referenčního rámce pro jazyky nebo rovnocenného vnitrostátního rámce	Celkový počet účastníků, kteří zlepšili úroveň své způsobilosti	0	Celkový počet	2020	8 000	Celkový počet	OP AMIF
R.2.9 - 026510	Počet účastníků, kteří uvedli, že danou aktivitu vnímají jako užitečnou pro svou integraci	Celkový počet	0	Celkový počet	2020	66 500	Celkový počet	OP AMIF
R.2.10 - 026600	Počet účastníků, kteří požádali o uznání/posouzení své kvalifikace nebo dovedností získaných v třetí zemi	Celkový počet	0	Celkový počet	2020	1 750	Celkový počet	OP AMIF
R.2.11 - 026610	Počet účastníků, kteří požádali o právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta	Celkový počet	0	Celkový počet	2020	2 800	Celkový počet	OP AMIF

2.2.8 Orientační rozdělení programových zdrojů (EU) podle typu intervence

Tabulka 6: Orientační rozdělení

Typ intervence	Kód	Orientační částka (v EUR)
Rozvoj integračních strategií	001	444 903,00
Integrační opatření – informace a orientace, jednotná kontaktní místa	003	40 099 143,00
Integrační opatření – jazyková výuka	004	7 879 701,00
Integrační opatření – občanská orientace a jiné vzdělávání	005	308 499,00
Integrační opatření – uvedení a zapojení do hostitelské společnosti a výměny s ní	006	504 402,00
Integrační opatření – základní potřeby	007	9 450 000,00
Opatření před odjezdem	008	0,00
Získání statusu oprávněného pobytu	010	285 993,00
Zranitelné osoby, včetně nezletilých osob bez doprovodu	011	224 199,00
Provozní podpora	012	818 200,46

2.3 Specifický cíl 3: Přispívat k boji proti nelegální migraci, zlepšit účinné, bezpečné a důstojné navrácení a zpětné přebírání, jakož i přispívat k účinnému počátečnímu začlenění ve třetích zemích a prosazovat ho

2.3.1 Popis výchozí situace a identifikace nedostatků

V porovnání s jinými členskými státy EU není ČR využívána jako hlavní trasa pro nelegální migraci. V roce 2020 bylo při nelegální tranzitní migraci přes ČR zadrženo celkem 486 osob. Nicméně nelegálně v ČR pobývá řádově více cizinců. Ve většině se jedná o případy, kdy státnímu příslušníkovi ze třetí země vypršela doba legálního pobytu a on území ČR přesto neopustil. V roce 2020 celkový počet nelegálně pobývajících cizinců v ČR skokově narostl (ze 4 273 zajištěných nelegálně pobývajících cizinců v roce 2019 na 7 093 v roce 2020). Do této statistiky jsou započítány jak případy nelegální tranzitní migrace, tak případy osob, kterým vypršelo dříve vydané povolení k pobytu a v ČR i tak zůstaly. Od těchto dvou skutečností se odvíjí počet uskutečněných návratů v kontextu ČR.

V posledních letech dochází v ČR ke kontinuálnímu růstu počtů rozhodnutí o návratu. Od roku 2016 dochází k prudkému nárůstu počtů vydaných rozhodnutí o správním vyhoštění (2016: 3 557, 2017: 5 130, 2018: 5 734, 2019: 7 067, 2020: 6 385) a stejně tak trestů vyhoštění uložených soudy (2016: 661, 2017: 937, 2018: 967, 2019: 1 746, 2020: 1 234). Vysoké zůstávají i počty rozhodnutí o opuštění území (2016: 821, 2017: 725, 2018: 794, 2019: 893, 2020: 883).

Postupně narůstají také počty cizinců zajištěných v zařízeních pro zajištění cizinců (ZZC) (2018: 704, 2019: 738, 2020: 1 203). Setrvale vysoké jsou pak počty zrušených pobytů státních příslušníků ze třetích zemí (2018: 841, 2019: 870, 2020: 754). V neposlední řadě pak situaci v oblasti návratů významně ovlivňuje zpětné přebírání osob z okolních států, zejména Spolkové republiky Německo (SRN), ze které jsou ročně předávány vyšší stovky státních příslušníků z třetích zemí se zakázaným pobytem na území EU, kteří jsou zachyceni na vnitřní hranici SRN (počty zpětně převzatých osob ze SRN: 2018: 759, 2019: 920, 2020: 620). Tento trend byl v roce 2020 dočasně zpomalen pandemií COVID-19, která ve větší míře omezila cestování po Evropě.

V letech nejzávažnější migrační krize (2015 – 2016), kdy počty zachycených osob při tranzitní nelegální migraci dosáhly úrovně několika tisíců, ČR na toto narušení vnitřní bezpečnosti reagovala personálním a finančním posílením Policie ČR. V rámci zajištění připravenosti na případnou podobnou budoucí krizi (a v reakci na výše zmíněné migrační trendy) se ČR chce zaměřit na celkové zvýšení připravenosti odpovědných orgánů.

V kontextu celkového dění na evropské úrovni se chce ČR zaměřit i na celkové posilování opatření cílících na odstranění nelegálních sekundárních pohybů na úrovni Evropské unie a budování připravenosti na možné navýšení přílivu osob, které z důvodu trvající nestability zemí v evropském sousedství nelze zcela vyloučit.

Návratový proces má několik fází. Ještě před fyzickým návratem přichází na řadu šíření informace o možnosti dobrovolných návratů mezi cílovými skupinami (např. informační balíčky, internetová cílená kampaň). Realizace návratu je až druhou fází celého procesu. K post-návratové fázi je přistoupeno v odůvodněných případech a v jejím rámci je cílové skupině poskytována reintegrační pomoc. ČR bude v rámci své národní gesce pokračovat v realizaci všech tří zmíněných fází.

Kompetence pro navrácení státních příslušníků třetích zemí jsou rozděleny mezi Ministerstvo vnitra a Ředitelství služby cizinecké policie (ŘSCP) tak, že ŘSCP je zodpovědné za návraty nucené, Ministerstvo vnitra pak za návraty dobrovolné. Oba subjekty spolupracují při řešení návratových případů, pro které vždy musí existovat právní základ, tedy rozhodnutí o návratu. Z celkové množiny návratů převládají

návraty dobrovolné. Nezastupitelnou roli zde také hrají další státní, mezinárodní a nestátní organizace, které se podílejí na šíření informace o možnosti dobrovolného návratu, nebo přímo spolupracují na jeho realizaci.

V programovém období 2014-2020 byla z prostředků AMIF vytvořena detašovaná pracoviště oddělení dobrovolných návratů (ODN) odboru azylové a migrační politiky ministerstva vnitra, čímž došlo ke zvýšení dostupnosti návratové asistence a urychlení návratového procesu. Došlo k přijetí novelizace zákonné úpravy, která rozšířila operační rámec dobrovolných návratů na většinu cizinců, kteří nesplňují (nebo již nesplňují) podmínky pobytu na území ČR. Potřeba detašovaných pracovišť byla ověřena a pro zajištění efektivní návratové asistence bude nezbytné tuto síť podpořit i v dalším programovém období, včetně jejího možného dalšího rozšíření. Současně bude nezbytné jednotlivá pracoviště personálně a kvalifikačně posílit (zajištění zastupitelnosti, zejména pro pracovníky v ZZC) a zajistit technické dovybavení personálně posílených pracovišť. U již pořízeného technického vybavení, včetně vozového parku, bude nezbytné provést obnovu.

Zde by mělo dojít primárně ke vzniku dalších kontaktních míst pro dobrovolné návraty a posílení zázemí pro realizaci návratové asistence. Logika práce bude odpovídat stávajícím zásadám, tedy preferenci dobrovolného návratu před návratem nuceným.

V roce 2022 bylo zřízeno oddělení návratové politiky (ONP), které má za cíl zejména posílení strategického plánování a koncepční práce v této oblasti.

Obdobně jako v případě azylových zařízení i v zařízeních pro zajištění cizinců dochází ve zvýšené míře k bezpečnostním incidentům. V roce 2020 došlo k 402 mimořádným událostem, přičemž nejvíce událostí bylo z oblasti násilného a nátlakového jednání klientů. Z tohoto důvodu je žádoucí zaměřit se jak na posílení zabezpečení zařízení, tak na posílení interkulturních dovedností a kompetencí pracovníků zařízení, včetně možnosti vytvoření pozice interkulturního mediátora, který bude předcházet vzniku konfliktních situací.

Nucené návraty budou rovněž realizovány z prostředků AMIF. Vymáhání dodržování zákonů a ochrana obyvatel ČR je prioritou. AMIF podpoří související opatření, která jsou v souladu se standardy podle unijního práva (mimo donucovacích prostředků). Součástí systému návratů jsou i tři zařízení pro zajištění cizinců (Bálková, Bělá – Jezová, Vyšší Lhoty), která provozuje SUZ a která slouží zejména pro efektivní výkon rozhodnutí o správním vyhoštění nebo o transferu podle Dublin III (Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013). I tato zařízení odpovídají předepsaným normám a zárukám ochrany práv zajištěných osob. Jejich celková kapacita se pohybuje na úrovni 916 míst.

K nelegální migraci přispívají také případy, kdy se cizinec vyskytující se na území dopustí obcházení zákona, pozměňování nebo padělání dokladů včetně dokladů cestovních či průkazů totožnosti. Ročně jsou na pobytových pracovištích odboru azylové a migrační politiky odhalovány desítky padělaných nebo pozměněných dokladů a předávány Policii ČR (PČR) ke správnímu či trestnímu řízení případy až stovek cizinců, u nichž bylo zjištěno porušení zákona a tedy jejich faktický přechod z oprávněného legálního pobytu na území do pobytu nelegálního.

V roce 2020 bylo ze strany OAMP MV předáno PČR k dalšímu řešení 729 takových osob. Vybavení pracovišť moderními nástroji na odhalování zejména padělaných a pozměněných dokladů, popř. záměnu identity, bylo vyhodnoceno jako ne zcela dostatečné. V současné době je tedy nutné primárně se spoléhat na dovednosti úřední osoby, kterým je v této oblasti nutné zajistit pravidelná školení. Existuje riziko neschopnosti adekvátně reagovat na stále sofistikovanější techniky padělatelů dokladů. V souvislosti s tím budou z OP AMIF hrazena opatření, která povedou k zajištění lepší úrovně technické vybavenosti exponovaných pracovišť a s tím související školení odpovědného personálu.

V minulých letech byl zaznamenán zvýšený počet případů nelegálního zaměstnávání cizinců. Zaznamenaný nárůst se týkal především státních příslušníků ze třetích zemí, kteří tvořili drtivou většinu z celkového počtu zjištěných nelegálně zaměstnávaných cizinců (nejvíce občané Ukrajiny, Moldavska a Vietnamu). V roce 2019 tak například bylo zjištěno nelegální zaměstnávání u 4 342 osob, z čehož 3 513 byli státní příslušníci ze třetích zemí. ČR bude provádět akce na boj proti pracovnímu vykořisťování v souladu se Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/52/ES.

Dále jsou zaznamenávány snahy o obcházení zákona s cílem získat pobytové oprávnění nejen ze strany cizinců ale i jiných subjektů (např. nereseriových zaměstnavatelů, u kterých je vysoké riziko nedodržování pracovně-právních závazků vůči cizincům či dokonce jejich pracovní zneužívání). ČR zefektivní opatření proti nelegálnímu zaměstnávání podle zákona č. 435/2004, o zaměstnanosti, spočívající v sankcionování zaměstnavatelů, kteří se v této oblasti dopouštějí protiprávního jednání.

V rámci OP AMIF bude podporováno poskytování právního poradenství osobám, které nesplňují nebo již nesplňují podmínky pobytu.

Za účelem dosažení co nejefektivnějšího přijetí v zemi původu bude ČR i nadále úzce spolupracovat s konzulárními úřady a imigračními orgány ve třetích zemích. Spolupráce by měla zahrnovat výměnu zkušeností a osvědčených postupů. O spolupráci bude usilováno zejména se státy, které jsou zeměmi původu většího množství imigrantů do ČR a se státy, u kterých je implementace návratů v současné době neefektivní.

Zvláštní důraz bude kladen na udržitelnost návratů, kdy se ČR zaměří ve vhodných případech na efektivní přijetí v zemi původu a podporu opětovného začlenění zranitelných osob. Reintegrační podpora byla v programovém období 2014-2020 realizována zejména v Mongolsku, zemích střední Asie, Vietnamu a Thajsku. S obdobným zaměřením se počítá i v následujících letech.

K zajištění komplexní a účinné návratové politiky je potřeba získávat kvalitní data o efektivitě současných opatření. V rámci snahy o co nejlepší evaluaci budou za přispění OP AMIF podporována taková opatření, která povedou ke zvýšení kvality sebraných dat v oblasti návratů. Mimo jiné v klíčové oblasti reintegračního mechanismu, který je pro ČR velmi důležitý z důvodu kladení důrazu na udržitelnost návratu. Návratová opatření budou monitorována na národní úrovni a bude vyhodnocováno jejich fungování.

Budou prozkoumávány možnosti navázání kontaktů s vysokými školami v relevantních oborech či nestátními neziskovými organizacemi, za účelem zlepšení metodiky práce s navracenými státními příslušníky ze třetích zemí. Akademický sektor by se mohl zabývat řešením výzkumných otázek v této problematice.

V rámci snahy o zvýšení efektivitě návratových opatření by měl Program AMIF 2021 - 2027 v rámci Specifického cíle 3 přispívat k lepší akceschopnosti odpovědných orgánů činných v oblasti návratů (včetně implementace nezbytných IT systémů, nástrojů a zázemí). Jedním z přínosů tohoto zvyšování efektivitě bude mimo jiné zkrácení pobytu státního příslušníka ze třetí země v ZZC.

V této souvislosti by měl být také vybudován národní návratový IT management systém respektující doporučení modelu RECAMAS, který byl vytvořen agenturou Frontex na základě mandátu daného nařízením k Frontex a mělo by být zajištěno jeho napojení na IT systémy na úrovni EU. Tento systém by měl poskytovat návratovým úřadům výraznou podporu (zvládnutí jednotlivých případů, návodná řešení v různých situacích, operační data apod.) v dynamicky se měnící migrační situaci na území státu. Vedle posilování národní a unijní struktury budou aktivity zaměřeny na podporu spolupráce s třetími

zeměmi, včetně rozvoje readmisních kapacit třetích zemí a možné bilaterální spolupráce v oblasti reintegrace.

ČR bude věnovat zvýšenou pozornost zvláště zranitelným osobám.

Řada akcí OP AMIF bude navazovat na akce realizované v programovém období 2014-2020. Jednat se bude mimo jiné o další rozvoj zařízení pro zajištění cizinců (i v souladu s doporučením plynoucím ze schengenských evaluací) nebo financování procesu dobrovolných návratů, který bude přímo navazovat na oddělení dobrovolných návratů vybudované v předchozím programovém období i na zkušenosti z projektu zaměřeném na poskytování reintegrační asistence. Tradičně podporovanou oblastí již od programového období 2007-2013, byť v relativně nízkém finančním objemu, zůstane i financování nucených návratů.

2.3.2 Příklady opatření, která povedou k naplnění specifického cíle

V rámci specifického cíle 3 se ČR zaměří na následující implementační opatření:

(členěno dle Přílohy II Nařízení 2021/1147)

a) Zajištění jednotného uplatňování acquis Unie a priorit politiky týkajících se infrastruktury, postupů a služeb;

1. Posílení interkulturních mediačních dovedností a kompetencí správy a zaměstnanců zařízení, včetně možnosti zřízení pozice interkulturního mediátora;
2. Podpora kontrolních orgánů působících na poli zaměstnanosti (např. SÚIP), vč. posílení jejich kapacit, za účelem zvyšování efektivity odhalování a potírání nelegálního zaměstnávání a pracovního vykořisťování státních příslušníků ze třetích zemí, ve smyslu opatření stanovených směrnicí o minimálních normách pro sankce a opatření vůči zaměstnavatelům za neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (2009/52/ES);
3. Implementace relevantních IT modelů agentury Frontex do českého prostředí;
4. Poskytování právního poradenství osobám, které nesplňují nebo již nesplňují podmínky pobytu.

b) Podpora integrovaného a koordinovaného přístupu k řízení navracení na úrovni Unie a členských států a k rozvoji kapacit pro účinné, důstojné a udržitelné navracení a omezování faktorů motivujících k neoprávněné migraci;

1. Navazovat odbornou spolupráci s vysokými školami v relevantních oborech či nestátními neziskovými organizacemi a spolupracovat v provádění studií a sběru dat;
2. Realizace dobrovolných návratů a analýza trendů v této oblasti;
3. V nezbytných případech realizace nucených návratů.

c) Podpora asistovaného dobrovolného návratu, vyhledávání rodinných příslušníků a reintegrace, při respektování zájmu nezletilých osob;

1. Posilovat informovanost státních příslušníků ze třetích zemí o možnostech dobrovolných návratů, například formou terénní práce nebo on-line komunikačních prostředků;
2. Rozvoj stávající infrastruktury dobrovolných návratů a jejich provádění;
3. Rozvoj a provádění konceptu reintegrace za účelem zvýšení udržitelnosti návratu.

2.3.3 Příklady očekávaných přínosů podporovaných opatření

1. Zajištění implementace relevantních IT modelů agentury Frontex;

2. Zvýšení kvality procesů dobrovolných a nucených návratů prostřednictvím evaluace jejich efektivity a prostřednictvím rozvoje analýzy vývojových trendů v těchto oblastech;
3. Zvýšení viditelnosti a atraktivity dobrovolného asistovaného návratu zejména pro státní příslušníky třetích zemí, kteří nesplňují nebo již nesplňují podmínky pobytu;
4. Rozvoj a propagace dobrovolných návratů, čímž se zvýší podíl tohoto druhu návratu;
5. Metodologický rozvoj fungování reintegračního mechanismu;
6. Udržitelnost návratů prostřednictvím podpory procesu dobrovolných návratů včetně následné reintegrace;
7. Zvyšování odborných kompetencí, rozšiřování interkulturních a jazykových dovedností pracovníků působících na poli návratové problematiky, např. SUZ, OAMP MV, bezpečnostní složky;
8. Zajištění procesu nucených návratů;
9. Zvýšení efektivity odhalování a potírání nelegálního zaměstnávání a pracovního vykořisťování státních příslušníků ze třetích zemí s účelem snížení jeho četnosti a závažnosti. Zvýšení povědomí o důsledcích nelegálního zaměstnávání a pracovního vykořisťování.

2.3.4 Využití provozní podpory

ČR využije v souladu s Přílohou VII Nařízení AMIF provozní podporu za účelem zajištění provozu oddělení dobrovolných návratů (ODN) a oddělení návratové politiky (ONP) odboru azylové a migrační politiky MV ČR, hrazeny budou personální náklady na pracovníky.

Oddělení dobrovolných návratů koordinuje a metodicky usměrňuje výkon azylové a migrační politiky na úseku dobrovolného vycestování cizinců, dále pak zajišťuje celostátní agendu v oblasti návratů cizinců z území ČR včetně samostatné rozhodovací činnosti v této oblasti, posuzuje a vyhodnocuje žádosti ve věcech vycestování cizinců na území ČR a realizuje speciální asistenci poskytovanou při vycestování (vč. letištní návratové asistence). Pracovníci oddělení vykonávají činnost úřední osoby při styku s klientem a vedou návratové pohovory. Vypracovávají případové kazuistiky pro účely další analýzy a rozkladů a v rámci této činnosti analyzují překážky v rámci návratové praxe. Budují spolupráci s dalšími státními, ale také nestátními a mezivládními organizacemi za účelem šíření informace o dobrovolných návratech a společné realizace dobrovolných návratů cizinců z třetích zemí. Pravidelně navštěvují zařízení umísťujících osoby cílové skupiny za účelem návratového poradenství – především zařízení pro zajištění cizinců, věznice a zdravotnická zařízení.

Oddělení návratové politiky se podílí na tvorbě koncepcí a strategií návratů cizinců z území ČR, zajišťuje zahraniční styky ČR v oblasti koncepce i realizace návratů, zejména s partnerskými organizacemi z ostatních členských států EU a evropskými institucemi a agenturami (EK, Frontex, EUAA), a podílí se na další agendě v rámci evropského návratového rámce. Oddělení metodicky usměrňuje a komplexně zajišťuje koordinaci subjektů zapojených do realizace asistenčních programů pro realizaci návratů, včetně spolupráce s konzulárními úseky velvyslanectví třetích zemí za účelem vydání náhradních cestovních dokladů pro navracené osoby.

2.3.5 Komplementarita a synergie s jinými programy

Dle bodu 2.3. Dohody o partnerství se OP AMIF zaměřuje na návratovou oblast u státních příslušníků ze třetích zemí. Tato problematika je z hlediska komplementarity výlučně v působnosti OP AMIF.

2.3.6 Indikátory

Tabulka 7: Ukazatele výstupů

Identifikátor	Ukazatel	Měrná jednotka	Milník (2024)	Cíl (2029)
O.3.1. - 027100	Počet účastníků odborné přípravy	Celkový počet	134	306
O.3.2 - 027110	Počet zakoupených kusů vybavení, včetně počtu zakoupených nebo aktualizovaných systémů IKT	Celkový počet	25	93
O.3.3. - 026700	Počet navracených osob, kterým byla poskytnuta pomoc při reintegraci	Celkový počet	50	200
O.3.4 - 027120	Počet vytvořených míst v zajišťovacích zařízeních	Celkový počet	0	0
O.3.5 - 027130	Počet nově vybavených nebo zrenovovaných míst v zajišťovacích zařízeních	Celkový počet	0	0

Tabulka 8: Ukazatele výsledků

Identifikátor	Ukazatel	Měrná jednotka	Výchozí hodnota	Měrná jednotka pro výchozí hodnotu	Referenční rok	Cíl (2029)	Měrná jednotka pro cíl	Zdroj údajů
R.3.6 - 026800	Počet osob navracených formou dobrovolného návratu	Celkový počet	0	Celkový počet	2019	2690	Celkový počet	OP AMIF
R.3.7 - 026900	Počet osob navracených formou vyhoštění	Celkový počet	0	Celkový počet	2020	455	Celkový počet	OP AMIF
R.3.8 - 027000	Počet navracených osob, u nichž bylo namísto zajištění uplatněno alternativní opatření	Celkový počet	0	Celkový počet	2020	0	Celkový počet	OP AMIF

2.3.7 Orientační rozdělení programových zdrojů (EU) podle typu intervence

Tabulka 9: Orientační rozdělení

Typ intervence	Kód	Orientační částka (v EUR)
Podmínky přijímání či zajištění	002	211 902,00
Řízení o navrácení	003	3 283 896,00
Pomoc pro účely reintegrace	005	840 600,00
Operace vyhoštění/navrácení	006	244 002,00
Opatření zaměřená na faktory motivující k neoprávněné migraci	009	3 062 400,00
Provozní podpora	010	5 330 000,00

2.4 Specifický cíl 4: Posílit solidaritu a spravedlivé rozdělení odpovědnosti mezi členské státy, zejména s těmi členskými státy, které jsou migračními a azylovými problémy zasaženy nejvíce, a to i prostřednictvím praktické spolupráce.

ČR tento Specifický cíl nerealizuje z důvodu usnesení vlády ČR č. 439. Na jeho základě od 5. června 2017 ČR pozastavila jakoukoli svou participaci na přesídlování osob a také pozastavila realizaci dočasného výjimečného mechanismu relokací žadatelů o azyl z Itálie a Řecka.

2.5 Technická pomoc

Cílem technické pomoci je přispět k dosažení cílů Programu vytvořením podmínek pro jeho kvalitní a efektivní řízení a pro řádné čerpání finanční alokace podle pravidel stanovených evropskou a národní legislativou.

Z technické pomoci budou financovány akce nezbytné pro účinnou správu a využívání těchto fondů, zejména výkon funkcí, jako jsou mimo jiné příprava, školení, řízení, monitorování, hodnocení, zviditelňování a komunikace. Z technické pomoci budou hrazeny i akce týkající se předchozích i následujících programových období.

V prostředí ČR je na základě usnesení vlády České republiky ze dne 1. března 2021 č. 223 pověřeno řízením všech tří Programů v oblasti vnitřních věcí (tj. OP AMIF, OP FVB, OP NSHV) Ministerstvo vnitra.

Chod řídicího orgánu bude financován z technické pomoci všech tří fondů v rámci režimu zjednodušeného vykazování výdajů, tj. na bázi flat rate. Bude se jednat zejména o mzdové náklady zaměstnanců, zajištění školení, cestovní náhrady na služebních cestách, základní aktivity v rámci publicity a dalších podpůrné činnosti nezbytné pro zajištění výkonu činností řídicího orgánu.

Odbor není dělen podle jednotlivých fondů. Všichni zaměstnanci vykonávají pracovní úkoly související s každým z těchto fondů. Technická pomoc OP AMIF tedy bude využívána i na akce související s implementací OP FVB a OP NSHV.

Tabulka 10: Orientační rozdělení

Typ intervence	Kód	Orientační částka (v EUR)
Informační a komunikační činnosti	001	170 494,31
Příprava, provádění, monitorování a kontrola	002	4 613 999,90
Hodnocení a studie, sběr údajů	003	40 816,33
Budování kapacit	004	0,00

3. Finanční plán

3.1 Finanční plán dle roku

Tabulka 11: Finanční prostředky podle roku (v EUR)

AMIF	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Celkem
Počáteční přiděl		9 212 277,00	12 978 978,00	12 994 970,00	13 055 914,00	11 948 132,00	9 792 882,00	69 983 153,00
Přezkum v polovině období								
Tematický nástroj – WPI								
Tematický nástroj – WP II				15 264 000,00				15 264 000,00
Tematický nástroj – WP III								
Přemístění (do)								
Přemístění (z)								
Celkem		9 212 277,00	12 978 978,00	28 258 970,00	13 055 914,00	11 948 132,00	9 792 882,00	85 247 153,00

3.2 Celkové finanční alokace v rámci specifických cílů

Tabulka 12: Celkové finanční přiděly podle fondu a příspěvku členského státu v EUR

Specifický cíl (SC)	Druh akce	Základ pro výpočet unijní podpory (celkem nebo z veřejných zdrojů)	Příspěvek Unie a)	Příspěvek členského státu b)=c)+d)	Orientační rozdělení příspěvku členského státu		Celkem e=a)+b)	Míra spolufinancování f)=a)/e)
					z veřejných zdrojů	ze soukromých zdrojů		
1	Běžné akce	Celkem	4 780 902,00	1 593 634,00	1 593 634,00	0,00	6 374 536,00	75,0000000000 %
1	Provozní podpora	Celkem	2 653 100,00	0,00	0,00	0,00	2 653 100,00	100,0000000000%
Celkem pro SC 1			7 434 002,00	1 593 634,00	1 593 634,00	0,00	9 027 636,00	82,3471615382%
2	Běžné akce	Celkem	28 517 640,00	9 505 880,00	9 505 880,00		38 023 520,00	75,0000000000%
2	Specifické akce	Celkem	14 400 000,00	1 600 000,00	1 600 000,00		16 000 000,00	90,0000000000%
2	Akce dle přílohy IV	Celkem	16 279 200,00	1 808 800,00	1 808 800,00	0,00	18 088 000,00	90,0000000000%
2	Provozní podpora	Celkem	818 200,46	0,00	0,00	0,00	818 200,46	100,0000000000%

Celkem pro SC 2			60 015 040,46	12 914 680,00	12 914 680,00	0,00	72 929 720,46	82,2916090744%
3	Běžné akce	Celkem	5 960 700,00	1 986 900,00	1 986 900,00	0,00	7 947 600,00	75,0000000000%
3	Akce dle přílohy IV	Celkem	1 682 100,00	186 900,00	186 900,00	0,00	1 869 000,00	90,0000000000%
3	Provozní podpora	Celkem	5 330 000,00	0,00	0,00	0,00	5 330 000,00	100,0000000000%
Celkem pro SC 3			12 972 800,00	2 173 800,00	2 173 800,00	0,00	15 146 600,00	85,6482642969%
Celkem pro SC 4		Celkem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Technická pomoc podle čl. 36 odst. 5 CPR			4 825 310,54	0,00	0,00	0,00	4 825 310,54	100,0000000000%
Technická pomoc podle článku 37 CPR			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Celkový součet			85 247 153,00	16 682 114,00	16 682 114,00	0,00	101 929 267,00	83,6336368435%

Tabulka 13: Plán závazků: Kategorie	Počet osob ročně						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Přesídlení	0	0	0	0	0	0	0
Přijímání osob z humanitárních důvodů v souladu s čl. 19 odst. 2 nařízení o AMIF	0	0	0	0	0	0	0
Přijímání zranitelných osob z humanitárních důvodů v souladu s čl. 19 odst. 3 nařízení o AMIF	0	0	0	0	0	0	0
Přemístění žadatelů o mezinárodní ochranu nebo osob požívajících mezinárodní ochrany („přemístění do“)	0	0	0	0	0	0	0
Přemístění žadatelů o mezinárodní ochranu nebo osob požívajících mezinárodní ochrany („přemístění z“)	0	0	0	0	0	0	0

3.3 Převody

Tabulka 14: Převody mezi fondy se sdíleným řízením:

Přijímací fond / nástroj Převáděcí fond / nástroj	AMIF	FVB	NSHV	EFRR	ESF+	Fond soudržnosti	ENRAF	Celkem
AMIF	-	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
FVB	0 €	-	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
NSHV	0 €	0 €	-	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Celkem	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €

Tabulka 15: Převody do nástrojů v rámci přímého nebo nepřímého řízení:

	Částka převodu
Nástroj 1 [název]	
Nástroj 2 [název]	
Celkem	

4. Základní podmínky

Tabulka 16:

Základní podmínky	Splnění základní podmínky	Kritéria	Plnění kritérií	Odkaz na příslušné dokumenty	Odůvodnění
(1) Účinné mechanismy monitorování trhu s veřejnými zakázkami	ANO	<p>Jsou zavedeny mechanismy sledování, které se vztahují na všechny veřejné zakázky a jejich zadávání v rámci fondů v souladu s právními předpisy Unie v oblasti zadávání veřejných zakázek. Tento požadavek zahrnuje:</p> <p>1. Opatření k zajištění shromažďování účinných a spolehlivých údajů o postupech zadávání veřejných zakázek přesahujících finanční limity Unie v souladu s povinnostmi podávat zprávy podle článků 83 a 84 směrnice 2014/24/EU a článků 99 a 100 směrnice 2014/25/EU.</p>	ANO	<p>https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/</p> <p>www.isvz.cz</p> <p>www.portal-vz.cz</p>	<p>Splněno, veškeré informace o zakázkách zadávaných v režimu ZZVZ jsou uvedeny v Informačním systému o veřejných zakázkách (ISVZ).</p> <p>Zavést zásadu „pouze jednou“ – IS NIPEZ jsou napojeny na Informační systém základních registrů. Vedle toho existuje propojení NEN a ostatních IEN na Věstník veřejných zakázek. Na úrovni MMR je tak zajištěna maximální možná práce s principem „pouze jednou“.</p> <p>Článek 84 - tyto údaje jsou uvedeny v písemné zprávě zadavatele, kterou zadavatel povinně uveřejní do 30 dní od ukončení zadávacího řízení podle § 217 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, na profilu zadavatele. Profil zadavatele každého zadavatele je uveden ve věstníku veřejných zakázek.</p> <p>Článek 83, odst. 3 – splněno existencí a správou webové stránky www.portal-vz.cz. Zde je uveřejněna veškerá legislativa, metodiky, výkladová stanoviska.</p>

Základní podmínky	Splnění základní podmínky	Kritéria	Plnění kritérií	Odkaz na příslušné dokumenty	Odůvodnění
		<p>2. Opatření k zajištění toho, aby údaje zahrnovaly alespoň tyto prvky:</p> <p>a) kvalita a intenzita soutěže: jména vítězných uchazečů, počet počátečních uchazečů a smluvní cena;</p> <p>b) Informace o konečné ceně po ukončení a o účasti malých a středních podniků jako přímých uchazečů, pokud vnitrostátní systémy tyto informace poskytují.</p>	ANO	<p>https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/</p> <p>https://smlouvy.gov.cz/</p> <p>www.isvz.cz</p>	<p>a) Splněno:</p> <p>Věstník veřejných zakázek-</p> <p>Informace o vítězném dodavateli/uchazeči včetně vysoutěžené ceny jsou přímo dohledatelné na jednom místě – ve Věstníku veřejných zakázek a Informačním systému o veřejných zakázkách.</p> <p>Informace o všech podaných nabídkách, včetně jména ekonomického subjektu a nabídkové ceny jsou uvedeny na profilech konkrétních zadavatelů, jejichž seznam je dohledatelný na jednom místě, a to opět ve Věstníku veřejných zakázek.</p> <p>Registr smluv</p> <p>Smlouvy nad 50 000 Kč se musí uveřejňovat v registru smluv, tzn. i ty smlouvy, co jsou zadány na některou z výjimek ZZVZ, což jsou veškeré smlouvy nad prahovými hodnotami směrnice. Nalezneme zde např. tyto informace:</p> <ul style="list-style-type: none"> -identifikace vítězného dodavatele -cena s DPH, cena bez DPH -datum uzavření smlouvy <p>b) Tyto informace jsou součástí Oznámení o výsledku zadávacího řízení v části V.2.2 a V.2.3 ve Věstníku veřejných zakázek.</p>
		<p>3. Opatření k zajištění monitorování a analýzy údajů příslušnými vnitrostátními orgány v souladu s čl. 83 odst. 2 směrnice 2014/24/EU a čl. 99 odst. 2 směrnice 2014/25/EU.</p>	ANO	<p>http://www.portal-vz.cz/cs/Spoluprace-a-vymena-informaci/Vyrocn-i-zpravy-a-souhrne-udaje-o-verejnych-zakazk/Vyrocn-i-zpravy-o-stavu-verejnych-zakazek</p>	<p>Monitorování a analýza údajů o VZ je prováděna ONEUIS a každoročně uveřejňována v rámci Výroční zprávy o VZ.</p>

Základní podmínky	Splnění základní podmínky	Kritéria	Plnění kritérií	Odkaz na příslušné dokumenty	Odůvodnění
		4. Opatření pro zpřístupnění výsledků analýzy veřejnosti v souladu s čl. 83 odst. 3 směrnice 2014/24/EU a čl. 99 odst. 3 směrnice 2014/25/EU.	ANO	www.isvz.cz https://www.isvz.cz/ISVZ/Podpora/ISVZ_open_data_vz.aspx	<p>ONEUIS/MMR poskytuje ze zákona OpenData na veřejné zakázky. Tato jsou poskytována prostřednictvím Informačního systému o veřejných zakázkách, tak Národního katalogu otevřených dat (NKOD).</p> <p>Data jsou poskytována v několika formátech, aby byla zajištěna vyšší uživatelská přívětivost (xlsx, XML, csv).</p>
		5. Opatření zajišťující, aby veškeré informace poukazující na podezření z kartelové dohody mezi uchazeči o veřejnou zakázku byly sdělovány příslušným vnitrostátním orgánům v souladu s čl. 83 odst. 2 směrnice 2014/24/EU a s čl. 99 odst. 2 směrnice 2014/25/EU.	ANO	https://portal-vz.cz/wp-content/uploads/2019/12/%C3%9Apln%C3%A9-zn%C4%9Bn%C3%AD-z%C3%A1kona-%C4%8D.-134_2016-Sb.-o-zad%C3%A1v%C3%A1n%C3%AD-ve%5%99ejn%C3%BDch-zak%C3%A1zek-%C3%BA%C4%8Dinn%C3%A9-od-26.-listopadu-2019.pdf	<p>Veškerá podezření jsou sdělována UOHS, případně orgánům činným v trestním řízení dle trestního řádu podle § 8 odst. 1 věta druhá zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním.</p>

Základní podmínky	Splnění základní podmínky	Kritéria	Plnění kritérií	Odkaz na příslušné dokumenty	Odůvodnění
(3) Účinné provádění a uplatňování Listiny základních práv.	ANO	Jsou zavedeny účinné mechanismy k zajištění souladu s Listinou základních práv Evropské Unie (dále jen „Listina“), které zahrnují: 1. Opatření k zajištění souladu programů podporovaných z fondů a jejich provádění s příslušnými ustanoveními Listiny.	ANO	Pokyny k zajištění dodržování Listiny základních práv Evropské unie při provádění evropských strukturálních a investičních fondů („ESI fondy“)	Podmínka je plněna kontrolou souladu s Listinou základních práv EU (LZP) u všech programů, kterou provádí řídicí orgány (ŘO) ve spolupráci s odborníky z Odboru lidských práv a ochrany menšin Úřadu vlády (UV-OLP). Ti se podílí na tvorbě programových dokumentů a kritérií pro hodnocení žádostí a kontrolu projektů a kontrolují jejich nastavení a soulad se základními právy. Jsou dle potřeby zapojeni do monitorovacích výborů a dalších platform podílejících se na realizaci programů. Podobně jsou do těchto orgánů začleněny i nevládní organizace podle principu partnerství, který se uplatňuje při přípravě programů i při jejich realizaci a monitorování. Ombudsman (KVOP) je členem Rady pro fondy na pracovní úrovni. Ti všichni přispívají k implementaci a monitorování programů v souladu se základními právy. Relevantní pracovníci ŘO jsou školeni v dodržování základních práv při uplatňování fondů EU. Auditní orgán kontroluje nastavení systému.
		2. Opatření k zajištění toho, aby monitorovací výboru byly oznamovány případy nesouladu operací podporovaných z fondů s Listinou a stížnosti týkající se Listiny předložené v souladu s opatřeními přijatými podle čl. 69 odst. 7.	ANO	Metodický pokyn Společné procesy implementace fondů EU Statut monitorovacího výboru programu	Řešení stížností bude zajištěno prostřednictvím ŘO v rámci mechanismu nastaveného na základě zákona a metodických pokynů. ŘO zřídí e-mailovou adresu, kam může kdokoliv podat stížnost či podnět o porušení LZP. Obdržený podnět ŘO vyhodnotí, dle potřeby konzultuje s gestorem HZP (UV-OLP), poté jej vyřídí, popř. postoupí jinému příslušnému orgánu. Soulad s LZP ŘO hodnotí i při kontrole projektů. Při řešení problémů bude gestor HZP ŘO poskytovat poradenství. Situace, problémy a jejich řešení budou diskutovány na PS vedené gestory HZP a složené ze zástupců ŘO, která bude koordinovat řešení stížností a případů nesouladu ŘO. ŘO informuje monitorovací výbor jednou ročně o podnětech a stížnostech týkajících se porušení LZP spolu s jejich vyhodnocením a řešením a o zjištěných nesouladu programových operací s LZP spolu s přijatými nápravnými opatřeními. Nebude-li v daném roce evidovat žádné podněty, i o tom informuje monitorovací výbor. Podněty na činnosti řídicích orgánů a jejich vyřizování stížností se může zabývat i KVOP.

Základní podmínky	Splnění základní podmínky	Kritéria	Plnění kritérií	Odkaz na příslušné dokumenty	Odůvodnění
(4) Provádění a uplatňování Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením v souladu s rozhodnutím Rady 2010/48/ES ¹	ANO	<p>Je zaveden vnitrostátní rámec pro zajištění provádění Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením, který zahrnuje:</p> <p>1. Měřitelné cíle, mechanismy sběru údajů a monitorování.</p>	ANO	<p>Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025 schválen usnesením vlády ze dne 20. července 2020 č. 761 (NPOZP)</p> <p>Dle zažité a osvědčené praxe přijímá od roku 2005 Česká republika strategické dokumenty na podporu osob se zdravotním postižením vždy pro pětileté období. V souladu s tím bude proto i navazující národní plán přijat pro období 2026-2030.</p>	<p>NPOZP je strategický dokument formulující státní politiku vůči osobám se zdravotním postižením, jeho cílem je pokračovat v prosazování a podpoře integrace těchto osob a prostřednictvím konkrétních opatření naplňovat jednotlivé články Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením (Úmluva). NPOZP zahrnuje 17 strategických oblastí, každá z nich obsahuje cíle, jichž má být dosaženo, soubor termínovaných a průběžných opatření vč. stanovení gestora jejich plnění a indikátory jejich plnění. V rámci monitorování plnění opatření NPOZP jsou jejich gestoři povinni 1x ročně předložit zprávu o realizaci za uplynulý rok. Sběr dat o osobách se zdravotním postižením realizují resorty (MPSV, MŠMT, MZ, MSp, MV ČR, MK), a to v rámci svých statistik, prostřednictvím kterých lze sledovat dosažený vývoj. Speciální výběrová šetření o osobách se zdravotním postižením realizuje Český statistický úřad (2007, 2013, 2019 a další 2023). Nezávislým monitorovacím mechanismem Úmluvy je Veřejný ochránce práv.</p>
		<p>2. Opatření zajišťující, že politika, právní</p>	ANO	<p>Zákon č. 183/2006 Sb., o územním</p>	<p>Právní rámec ČR obsahuje celou řadu povinností vztahujících se k zajištění přístupnosti různých oblastí, např. zastavěného prostředí, veřejné dopravy či informací. Legislativa ČR obsahuje jasně vymezené standardy (de facto</p>

¹ Rozhodnutí Rady ze dne 26. listopadu 2009 o uzavření Úmluvy Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením Evropským společenstvím (Úř. věst. L 23, 27. 1. 2020, s. 35).

Základní podmínky	Splnění základní podmínky	Kritéria	Plnění kritérií	Odkaz na příslušné dokumenty	Odůvodnění
		předpisy a normy týkající se přístupnosti jsou řádně zohledňovány při přípravě a provádění programů.		plánování a stavebním řádu Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích Zákon č. 365/2000 Sb., O informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů Zákon č. 198/2009 Sb., O rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů Zák. č. 99/2019 Sb., O přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací MP Společné procesy	technické normy a specifikace), které jsou obecně závazné, tj. musí je dodržovat všechny dotčené subjekty. MP Společné procesy obsahuje podmínku, že při vytváření programů a realizaci projektů musí být vždy vzaty v úvahu a dodrženy i podmínky přístupnosti. MP způsobilých výdajů zahrnuje i podmínku přístupnosti projektu, neboť stanoví, že výdaj musí být v souladu s relevantními právními předpisy. Tyto požadavky se promítají do pravidel pro příjemce, které stanovuje ŘO. Zajištění naplňování podmínek přístupnosti vymezuje i Dohoda o partnerství, která ve své části Dodržování základních práv obsahuje mj. i závazek ČR dodržovat horizontální principy nediskriminace na základě zdravotního postižení, stejně jako zásadu přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením.

Základní podmínky	Splnění základní podmínky	Kritéria	Plnění kritérií	Odkaz na příslušné dokumenty	Odůvodnění
				implementace fondů EU MP pro způsobilost výdajů a jejich vykazování	
		<p>3. Opatření k zajištění toho, aby byly monitorovacímu výboru oznamovány případy nesouladu operací podporovaných z fondů s Úmluvou OSN o právech osob se zdravotním postižením a stížnosti týkající se Úmluvy předložené v souladu s opatřeními přijatými podle čl. 69 odst. 7.</p>	ANO	Metodický pokyn Společné procesy implementace fondů EU , Statut monitorovacího výboru programu	<p>Řešení stížností bude zajištěno prostřednictvím ŘO v rámci mechanismu nastaveného dle zákona a metodických pokynů. ŘO zřídí e-mailovou adresu, kam může kdokoliv podat stížnost na porušení Úmluvy. Obdržený podnět ŘO vyhodnotí, dle potřeby konzultuje s gestorem HZP, poté jej vyřídí, popř. postoupí k vyřízení jinému příslušnému orgánu. Jednou ročně ŘO informuje monitorovací výbor o všech podáních a případech nesouladu operací v rámci programu týkajících se Úmluvy či jejího porušení.</p> <p>V informaci sdělí, o jaké podání se jedná, kým bylo podáno, jak podání vyhodnotil a v případě oprávněnosti, jaká přijal opatření. Nebude-li v daném roce evidovat žádné takové podněty, i o tom informuje monitorovací výbor.</p> <p>Při řešení problémů bude MPSV ŘO poskytovat poradenství. Konzultace budou probíhat i v rámci pracovní skupiny složené se zástupců ŘO a sekretariátu Vládního výboru pro osoby se zdravotním postižením.</p>

5. Programové orgány

Tabulka 17:

Programový orgán	Název instituce	Jméno kontaktní osoby	E-mail
Řídící orgán	Ministerstvo vnitra – odbor fondů EU v oblasti vnitřních věcí	David Votava, ředitel	david.votava@mvcr.cz
Auditní orgán	Ministerstvo financí – odbor Auditní orgán	Stanislav Bureš, ředitel	stanislav.bures@mfcz.cz
Subjekt, který dostává platby od Komise	Ministerstvo vnitra – odbor fondů EU v oblasti vnitřních věcí	David Votava, ředitel	david.votava@mvcr.cz

6. Partnerství

Řídící orgán při přípravě OP AMIF respektoval princip partnerství ukotvený v Článku 8 CPR. Hlavními partnery pro přípravu programu jsou jednak státní instituce relevantní pro oblast migrace, tedy hlavní gestor migrační politiky, kterým je odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra a dále pak Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstvo pro místní rozvoj, jakožto koordinační orgán pro fondy Evropské unie. Další skupinou partnerů jsou nestátní neziskové organizace, zastoupené zejména Konsorciem nevládních organizací pracujících s migranty nebo např. Charitou ČR. Mezi subjekty zapojené do přípravy programu byly též mezinárodní organizace působící v České republice, zejména pak Mezinárodní organizace pro migraci a Úřad vysokého komisaře pro uprchlíky OSN. Program byl konzultován též s institucemi zaměřenými na lidskoprávní otázky, jako je Kancelář veřejného ochránce práv a Sekce pro lidská práva Úřadu vlády ČR. Do předprogramové přípravy byly zahrnuty též místní a regionální organizace (Svaz měst a obcí a Asociace krajů ČR). V závěru byl program konzultován též s Radou hospodářské a sociální dohody.

Cílem jednání a konzultací bylo získat co nejpřesnější přehled o současné situaci a predikci na budoucí vývoj v oblasti azylu, integrace a návratů v ČR.

Na základě principu partnerství také odpovědný orgán oslovil v rámci dotazníkového šetření 52 potenciálních respondentů. Byli osloveni současní příjemci finančních prostředků z AMIF a další subjekty z neziskového sektoru. Dále byly osloveny krajské úřady ČR, Svaz měst a obcí ČR, Kancelář veřejného ochránce práv a UNHCR. Osloveny naopak nebyly orgány státní správy, se kterými probíhalo jednání na bázi pracovních schůzek. Cílem šetření bylo zjistit jejich pohled na priority České republiky v oblasti migrační politiky v období 2021 – 2027.

Vyhodnocené výsledky ukázaly, že respondenti vnímají oblast integrace jako oblast migrační politiky, na kterou by se ČR měla v Programu 2021 – 2027 zaměřovat nejvíce. Z výsledku vyplývá, že dosavadní preference integrace před azylem a návraty (která je založena na specifické situaci ČR jako státu mimo hlavní migrační trasy) je hodnocena pozitivně a je vhodné v ní pokračovat. V hlavním rozložení finančních prostředků v rámci programu tak nedojde k významnějšímu posunu oproti NOP AMIF 2014 - 2020, kde specifický cíl Integrace byl taktéž nejvýznamnějším cílem. Toto rozložení odráží faktickou situaci v ČR, kde počet žadatelů o mezinárodní ochranu je relativně malý, zatímco počet legálně pobývajících státních příslušníků ze třetích zemí je naopak relativně významný.

Respondenti v rámci dotazníkového šetření dále vyjadřovali, jakou preferenci by podle nich měla ČR přiřadit jednotlivým sekcím podpořitelných projektů, které plynou z právního základu AMIF. Výsledky byly zpracovány při přípravě Programu AMIF 2021 – 2027 a obecně lze rovněž vysledovat preference integračních projektů před těmi ostatními.

Respondenti také dostali možnost připojit své komentáře k výše zmíněným sekcím podpořitelných projektů v rámci AMIF. Mnoho z nich tak učinilo a odpovědný orgán jejich vstupy zanalyzoval a ty relevantní rovněž zpracoval při přípravě Programu AMIF 2021 – 2027.

Řídící orgán dále vzal v úvahu evaluační zprávu "Evaluace projektů zaměřených na integraci a sociální začleňování cizinců v období financování 2014 – 2020" (dále jen Evaluační zpráva), kterou vypracovalo Konsorcium nevládních organizací pracujících s migranty. Jedná se o uskupení osmnácti neziskových organizací, které se zabývají integrací cizinců do české společnosti. Jeho členy jsou rovněž neziskové organizace vedené migranty. Hlavní aktivitou Konsorcia nevládních organizací pracujících s migranty je zprostředkovávat komunikaci mezi neziskovou, akademickou a státní sférou ve zmiňované oblasti. Evaluační zpráva vyhodnocuje úspěšnost naplňování cíle Dohody o partnerství pro programové období 2014 – 2020 a zohledňuje zejména projekty na podporu integrace cizinců, které byly, nebo jsou stále

hrazeny jak z Azylového, migračního a integračního fondu (AMIF), tak z ESF. Tyto dva finanční nástroje se v integraci státních příslušníků ze třetích zemí doplňují. Z provedené analýzy vyplynulo několik doporučení specificky pro Program AMIF 2021 – 2027.

Mezi taková doporučení patřilo nastavení vysoké úrovně doplňkovosti mezi AMIF a ESF. Odpovědný orgán si je této roviny dobře vědom a během přípravy Programu AMIF 2021 – 2027 opakovaně o doplňkovosti a věcných tématech jednal na úrovni rezortů MV a ve spolupráci s dotčenými Ministerstvy (Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo pro místní rozvoj).

Evaluační zpráva dále přednesla několik dílčích doporučení, která se týkají flexibility nastavení indikátorů, a několik navrhovaných integračních opatření, která podle názoru Konsorcia nevládních organizací pracujících s migranty přispějí k lepší integraci státních příslušníků ze třetích zemí do české společnosti. Mezi tato doporučení patří například rozšíření už nyní praktikované výuky českého jazyka a podpory specifických skupin v tomto ohledu. Ve stejném duchu je doporučováno rozšiřovat působnost interkulturních pracovníků. Odpovědný orgán s těmito aktivitami počítá i v Programu AMIF 2021 – 2027. OP AMIF byl rovněž projednán se hospodářskými a sociálními partnery v rámci pracovního týmu Rady hospodářské a sociální dohody ČR.

Výzkumné organizace a univerzity nebyly s ohledem na zaměření OP AMIF vyhodnoceny jako relevantní subjekty a nebyly do partnerské spolupráce zahrnuty.

V souladu s Článkem 8 CPR budou relevantní partneři zapojeni nejen do přípravy, ale také do realizace OP AMIF. Základní nástroj pro zapojení partnerů do implementace, monitorování a evaluací programu představuje Monitorovací výbor OP AMIF.

MV OP AMIF bude sestaven nejpozději do tří měsíců od schválení OP AMIF Evropskou komisí. Při jeho sestavování se bude vycházet z dobré praxe v předcházejícím programovém období. Zastoupení budou věcní garanti, kteří mají věcnou a odbornou kompetenci v nějaké z oblastí působnosti AMIF a jsou odpovědní za politiky a nástroje jejich realizace. Zastoupeny budou rovněž významné subjekty z neziskového nevládního sektoru a zástupci mezivládních organizací díky jejich zkušenostem a dlouholeté práci s klienty z cílových skupin. Dalšími předpokládanými členy jsou zástupci sociálních a hospodářských partnerů (hospodářské komory a odborového svazu), regionálních partnerů a též zástupci jiných řídicích orgánů (např. Programu Zaměstnanost +).

ŘO rovněž oslovil Ministerstvo životního prostředí (MŽP) za účelem posouzení dopadů operačních programů fondů Evropské unie v oblasti vnitřních věcí dle směrnice 2001/42/ES (SEA). Ze závěrů MŽP vyplynulo, že žádný z předložených programů, tedy ani OP AMIF, svým zaměřením nespadá do působnosti zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, resp. směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES ze dne 27. června 2001, o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí a proto není nutné přistoupit k provedení procesu strategického posuzování vlivů na životní prostředí.

7. Komunikace a viditelnost

Pravidla komunikace a viditelnosti budou řídicím orgánem nastavena v souladu s kapitolou III CPR. Komunikace programu vychází ze Společné komunikační strategie všech programů, která je koordinována Ministerstvem pro místní rozvoj. Tato strategie definuje hlavní cílové skupiny, odpovědnosti a role subjektů implementační struktury, nastavení indikátorové soustavy a rámcově nastavení evaluačních aktivit. Každý řídicí orgán každý rok zpracuje roční komunikační plán, který bude předložen ke schválení na Monitorovacím výboru.

Za koordinaci komunikačních aktivit je zodpovědný komunikační úředník – osoba na řídicím orgánu OP AMIF.

Základními cílovými skupinami jsou:

- žadatelé a příjemci,
- veřejnost (široká i odborná).

Cílem komunikace je:

- zajistit dostatečnou absorpční kapacitu programu, která povede k předkládání kvalitně připravených projektových žádostí,
- informovat širokou veřejnost o výsledcích programu zvýšit tak pozitivní vnímání evropských fondů a Evropské unie.

Pro příjemce podpory fungují webové stránky, kde jsou zveřejňovány relevantní informace o programu – oblasti podpory, podmínky podpory, časové harmonogramy apod. Probíhá i přímá komunikace na pořádaných seminářích.

Na širokou veřejnost cílí zejména komunikační kampaně na internetu. Při komunikačních opatřeních vůči široké veřejnosti je nezbytné zohlednit velkou citlivost tématu migrace. Přílišné zdůrazňování financování projektů cílících na migranty může mít ve svém důsledku negativní efekt a rozhodně nepřinese zlepšení vnímání Evropské unie u široké veřejnosti. Komunikována tak budou primárně méně konfliktní témata, případně dojde k zúžení cílové skupiny na odbornou či poučenou veřejnost.

Informace o OP AMIF budou součástí společných webových stránek www.dotaceeu.cz, včetně seznamu podpořených projektů. Ministerstvo vnitra zároveň pro všechny tři programy OP AMIF, OP FVB a OP NSHV bude využívat vlastní web www.mvcr.cz. Ministerstvo vnitra bude ke komunikaci ve vhodných případech využívat též sociální sítě, například platformu Twitter.

Způsob využívání komunikačních nástrojů může být v průběhu realizace programu upravován či doplněn o nové komunikační nástroje. Komunikace bude reflektovat průběh programového období, aktuální komunikační potřeby i vývoj v oblasti komunikace.

Informační kampaně vůči široké veřejnosti budou prováděny primárně odpovědným odborem v rámci Ministerstva pro místní rozvoj a budou hrazeny z programu technická pomoc. Komunikační opatření vůči žadatelům, příjemcům a odborné veřejnosti budou prováděny primárně řídicím orgánem OP AMIF a budou hrazeny z technické pomoci AMIF, FVB a NSHV. V současné chvíli je odhad nákladů na publicitu cca 0,2 % celkové alokace OP AMIF.

Řídicí orgán bude pro akce v rámci publicity ve spolupráci s MMR NOK využívat indikátorovou soustavu stanovenou pro všechny fondy EU Ministerstvem pro místní rozvoj:

Tabulka 18:

Indikátory výsledku a výstupu			
Kód NČI	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ Indikátoru (výstup /, výsledek)
82000	Počet uskutečněných školení, seminářů, workshopů, konferencí	Aktivity	Výstup
60000	Celkový počet účastníků	Účastníci	Výstup
80001	Počet uspořádaných informačních a propagačních aktivit	Aktivity	Výstup
80103	Počet vytvořených komunikačních nástrojů	Nástroje	Výstup
80200	Počet vytvořených informačních materiálů	Unikátní materiály	Výstup

8. Využití jednotkových nákladů, jednorázových částek, paušálních sazeb a financování nesouvisejícího s náklady

Tabulka 19: články 94 a 95 CPR

Zamýšlené použití článků 94 a 95 CPR	Ano	Ne
Od přijetí bude program využívat úhrady příspěvku Unie na základě jednotkových nákladů, jednorázových částek a paušálních sazeb v rámci priority podle článku 94 CPR	☐	☒
Od přijetí bude program využívat úhrady příspěvku Unie na základě financování nesouvisejícího s náklady podle článku 95 CPR	☐	☒

9. Zkratky a definice

Seznam použitých zkratk:

AMIF = Azylový, migrační a integrační fond

CEAS = Společný evropský azylový systém

CPIC = centrum/centra na podporu integrace cizinců

CPR = Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2021/1060 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky.

ČR = Česká republika

DPH = Daň z přidané hodnoty

EAC = Předběžná podmínka (ex ante conditionality)

EHP = Evropský hospodářský prostor

ESF = Evropský sociální fond

EU = Evropská unie

EUAA = Agentura Evropské unie pro azyl

Frontex = Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž

FVB = Fond pro vnitřní bezpečnost

HZP = Horizontální základní podmínka

ICAS = Integrovaný cizinecký administrativní systém

IEN = Individuální elektronický nástroj

IOM = Mezinárodní organizace pro migraci

IROP = Integrovaný regionální operační program

ISVZ = Informační systém o veřejných zakázkách

KVOP = Kancelář veřejného ochránce práv (ombudsman)

MV OP AMIF = Monitorovací výbor Programu Azylového, migračního a integračního fondu 2021 – 2027

MMR = Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

MPSV = Ministerstvo práce a sociálních věcí

MŠP = Ministerstvo spravedlnosti

MŠMT = Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

MV = Monitorovací výbor

MVČR = Ministerstvo vnitra České republiky

MZ = Ministerstvo zdravotnictví

MŽP = Ministerstvo životního prostředí

Nařízení AMIF = Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1147 ze dne 7. července 2021, kterým se zřizuje Azylový, migrační a integrační fond

NEN = Národní elektronický nástroj

NIPEZ = Národní infrastruktura pro zadávání veřejných zakázek

NKOD = Národní katalog otevřených dat

NOK = Národní orgán pro koordinaci

NP OZP = Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025

NPO = Národní plán obnovy

NSHV = Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky

OAMP MV = Odbor azylové a migrační politiky, Ministerstvo vnitra ČR

ODN = Oddělení dobrovolných návratů, Odbor azylové a migrační politiky, Ministerstvo vnitra ČR

ONP = Oddělení návratové politiky, Odbor azylové a migrační politiky, Ministerstvo vnitra ČR

ONEUIS = Odbor národních a EU informačních systémů (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR)

OP AMIF = Operační program Azylového, migračního a integračního fondu 2021 – 2027

OP FVB = Program Fondu pro vnitřní bezpečnost

OP JAK = Program Jan Amos Komenský

OP NSHV = Program Nástroje pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky

OSN = Organizace spojených národů

OPZ+ = Program Zaměstnanost plus 2021 – 2027

PČR = Policie České republiky

ŘO = Řídicí orgán

ŘSCP = Ředitelství služby cizinecké policie

SEAS = Společný evropský azylový systém

SIP = Státní integrační program

SRN = Spolková republika Německo

SÚIP - Státní úřad inspekce práce

SUZ = Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ČR

UNHCR = Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky

ÚHOS – Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

VZ = Veřejná zakázka

ZZC = Zařízení pro zajištění cizinců

ZZVZ = Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek

Definice pojmů:

Cizinec = osoba, která není občanem České republiky

Státní příslušník ze třetí země = osoba, včetně osob bez státní příslušnosti nebo osob s nevymezenou státní příslušností, která není občanem Unie ve smyslu čl. 20 odst. 1 Smlouvy o fungování EU